

Kelet-Európa egyik legmodernebb onkológiai kórháza épül
Marosszentgyörgyön

Harmincmillió eurós beruházás

Épülőben az onkológiai kórház Marosszentgyörgyön

Fotó: Nagy-Bodó Szilárd

A rákos megbetegedések aránya a társadalomban egyre nő. Hosszan lehetne sorolni az okokat, azonban az nem változtat a tényen. Lehetőséget kell teremteni arra, hogy a daganatos betegek színvonalas egészségügyi ellátásban részesüljenek, jó eséllyel gyógyuljanak meg, illetve a kezeléseik hosszabb, minőségi életet biztosítsanak számukra. A legtöbbünknek vannak közeli ismerősei, családtagjai, akik rákban szenvednek, de mi magunk is megbetegedhetünk. Ezekben az esetekben pedig gyakran külföldön keresünk kezelési

lehetőségeket, ahol sokkal jobb és hatékonyabb felszerelésekkel dolgoznak. A betegek pedig azt kérdezzék magukban, hogy vajon Romániában, Maros megyében mikor lesz ilyen szintű ellátás? A kérdésre immár megvan a válasz: 2023 decemberében nyílnak meg Kelet-Európa egyik legmodernebb onkológiai kórháza Marosszentgyörgy határában.

Nagy-Bodó Szilárd

(Folytatás a 4. oldalon)

**A NÉPÚJSÁG-
falinaptár
kapható
az újságárusoknál**

**Ne feledje
idejében megújítani
előfizetését!
Ha előfizet,
biztosan
kézhez kapja,
féláron!**

Sok a légúti fertőzéses eset

A családorvosi rendelőkben egyre többen jelentkeznek – mondta el érdeklődésünkre dr. Finna Judit családorvos, főorvos. A járványügyi központ adatai szerint az országos szinten nyilvántartásba vett több mint 70.000 beteg 40 százalékkal több, mint a múlt év azonos időszakában.

2.

Alae-díj-átadó gála

A marosvásárhelyi Kultúrpalota Tükörműtermében a Maros Megyei Tanács azokat tüntette ki, akik kiemelkedő teljesítményt nyújtottak szakmai téren, és személyük meghatározó közösségünk életében.

5.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Az Optika Optofarm újabb akciót hirdet minden

nyugdíjas

ügyfele számára:

50%-os

kedvezményrel kaphatók a közellátó műanyag monofokális lencsék

2022. november 10. és december 31. között.

A régi árakkal dolgozunk, nem drágítottunk!

Keressen minket

Marosvásárhelyen, Szászrégenben és Szovátán!

Előjegyzésért hívja a **0265-212-304-es** telefonszámot!

Aktuális

Elnökök, politikusok

Mózes Edith

A hét végén másról sem szóltak a hírek, mint arról, hogy miként lehet és kell bosszút állni Ausztrián a Románia elleni szavazás miatt. Bojkottálni akarják az osztrák érdekeltségű cégeket, bankokat, benzinkutákat. Az egyik ismert politikus, az ellenzéki AUR elnöke utcára vonult a barátaival, és egy ideig elállták egyes benzinkuták bejáratát. Közben tolvajt kiáltottak, és „természetesen” elénekelték, hogy „románok vagyunk...”.

Nagy gondok vannak az Európai Parlament alelnökével is, korrupciós ügyek, előzetes letartóztatások, de problémás az Európai Bizottság elnöke is, aki ugyancsak korrupciógyanus ügyeket bonyolított SMS-ben a világválság idején a Covid elleni védőoltásokkal.

A romániai vezető kormánypartok állandó konfliktusban vannak, a szociáldemokraták és a liberálisok elnökei az elnökválasztásra készülnek, egymást tüllítálgálják ígéretükben a minimálbérből élőknek és kisnyugdíjasoknak. Amiből aztán kevés valósul meg, vagy nem úgy és nem akkor, ahogyan és amikorra ígérték.

A koalíció harmadik társelnökéről, az RMDSZ-es miniszterelnökhelyettesről nem sok szó esett a mandátum idején, kivéve, amikor felelősségre akarták vonni a nacionalisták hol a magyar kormányfő tusványosi kijelentései okán, hol a sportminiszter nyilatkozataiért, hol a december elsejei ünnepektől való távolmaradás miatt. Az RMDSZ elnöke azonban nem vette fel a kesztyűt.

(Folytatás a 3. oldalon)

DECEMBER

13., kedd
A Nap kel
7 óra 57 perckor,
lenyugszik
16 óra 35 perckor.
Az év 347. napja,
hátravan 18 nap.

IDŐJÁRÁS
Részben napos
Hőmérséklet:
max. 1 °C
min. -8 °C

*Isten éltesse!

Ma LUCA, OTÍLIA,
holnap SZILÁRDA napja.
SZILÁRDA: a Szilárd férfinév latin női párja, az utóbbi a Konsztantin magyarra fordítása.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR – 2022. december 12.

1 EUR	4,9286
1 USD	4,6664
100 HUF	1,1805
1 g ARANY	268,7830

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGEBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Ingyenes méhnyakrákszűrés Erdőlibánfalván

A Maros Megyei Sürgősségi Kórház és a George Emil Palade Orvosi, Gyógyszerészet, Tudomány- és Technológiai Egyetem közös, a méhnyakrák megelőzésére és korai felismerésére, illetve kezelésére irányuló projektje keretében december 13-án, szerdán (ma) 14 órától az erdőlibánfalvi orvosi rendelő udvarán (az 1298. szám alatt) ingyenes méhnyakrákszűrésre várják a 24–64 év közötti nőket. Az érintetteknél legyen személyazonossági igazolvány.

Betlehemes hercegecske – a Maros Művészegyüttes adventi műsora

Betlehemes hercegecske című rendkívüli ünnepváró előadására hívja közönségét a Maros Művészegyüttes december 16-án, pénteken 19 órától a kövesdombi székházba. Az előadás az adventi várakozás meghitt hangulatát mutatja be dalokkal, táncokkal, népszokásokból ihletődött jelenetekkel, olyan vallásos és világi momentumokkal, amelyek felkészítik a lelket a karácsony ünnepére. A különleges összeállításban gregoriánus éneket, magyar és cigány kántálókat, karácsonyi kórusművet és szavalatot is hallhat a nagydémű, és természetesen nem maradnak el a néptáncjelenetek sem. Koreográfus Varga János, a műsort összeállította Barabási Attila Csaba. Az előadásra előzetesen a 0757-059-594-es telefonszámon lehet helyet foglalni.

Rendkívüli karácsonyi vokálszimfonikus hangverseny

A Marosvásárhelyi Állami Filharmónia és az Erdélyi Tv közös szervezésében rendkívüli karácsonyi vokálszimfonikus hangversenyre kerül sor december 15-én, csütörtökön 19 órakor a Kultúrpalota nagytermében. A filharmónia vegyes karát és szimfonikus zenekarát Theo Wolters hollandiai karmester vezényli, szólisták: Bogányi Gergely Kossuth- és Liszt Ferenc-díjas zongoraművész, Samodai Bence János, piccolo trombitán játszó művész és György Levente bariton. Műsor: W. A. Mozart – Á-dúr zongoraverseny, KV 488; Weihnachtsmedley – Karácsonyi énekek az egyetemes zeneirodalomból; A. Vivaldi – 7. D-dúr hegedűverseny, RV 230, op. 3, III. tétel. Allegro; G. Ph. Telemann – D-dúr szonáta trombitára és vonószekerekre, III. tétel, Vivace.

Baricz Lajos Máréfalván

A máréfalvi polgármesteri hivatal szervezésében december 14-én, szerdán 17 órakor Zenés-verses karácsonyi ráhangolódás Baricz Lajos pap költővel címmel könyvbemutatóra kerül sor a helyi Balázs Imre Képtárban. A szerző felolvassa a köteteiből, a Simon Kinga kántornő által megzenésített verseket Bakó Tihámér (zongora), Simon Janka (hegedű) és Simon Kinga adják elő

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Sok a légúti fertőzések eset

A betegellátást megnehezíti az informatikai rendszer szakadozott működése

A hideg idő beköszöntével megszaporodott a heveny légúti fertőzések betegek száma. A családorvosi rendelőkben egyre többen jelentkeznek – mondta el érdeklődésünkre dr. Finna Judit családorvos, főorvos. A járványügyi központ adatai szerint az országos szinten nyilvántartásba vett több mint 70.000 beteg 40 százalékkal több, mint a múlt év azonos időszakában.

A betegség tünetei – izomfájdalmak, gyengeség, fejfájás, láz, köhögés, orrfolyás – a gyermekek, fiatalok körében a leggyakoribbak. Ez egyrészt a levegő lehűlésének, a nem megfelelő öltözetnek, másrészt annak tulajdonítható, hogy a koronavírus-járvány idején mindenki jobban védekezett, felfüggesztették az osztálytermi tanítást, és a szülők többsége is otthonról végezte a munkáját. A két éven át kímélt immunrendszer az idén fokozottabban reagál a fertőzésekre. Mint ismeretes, a légúti megbetegedések cseppfertőzéssel könnyen átterjednek egyik emberről a másikra, és a családorvosok közül is többen megfertőződtek. Ha a vírusfertőzést nem követi bakteriális fertőzés, a megszokott gyulladáscsökkentőkkel kezelik a betegeket. Ha súlyosbodnak a tünetek – a tüdőgyulladás is előfordul –, akkor kell antibiotikumhoz folyamodni, csak hogy a jól bevált antibiotikumok közül is van, ami hiányzik a gyógyszerárakból.

Sok háziorvosi rendelőben a zsúfoltságot fokozza, hogy a családorvos

és szolgáltató közötti kapcsolatot biztosító informatikai rendszer szakadozva vagy egyáltalán nem működik, ami megakadályozza a patikákban az ingyenes és térítéses gyógyszerek kiadását. Csütörtökön tanúi lehettünk annak, hogy egy folyamatosan közhőgő asszony kiszolgálásakor legalább nyolc gyógyszer bevezetése közben fagyott le a rendszer, így a beteg sem tudott távozni, a gyógyszerész sem tudta folytatni a munkáját. Más gyógyszerárakban már eleve köztudott, hogy nem tudják kiszolgálni az említett kategóriába tartozó vényekkel jelentkező személyeket. Állítólag este hatig tartott a működési hiba. „Kedves ajándék” ez a biztosítási pénztártól, hogy egy nehéz, zsúfolt időszakban fölösleges

megpróbáltatásoknak teszik ki a beteget, az orvost, a rendelők személyzetét. Ilyen körülmények között nem véletlen, hogy egyre több a családorvos nélkül maradt települések száma.

Érdeklődésünkre Finna Judit doktornő elmondta, hogy heti egy-két koronavírus-fertőzést is megállapítanak, általában nem súlyos tünetekkel, viszont a fertőzésen átesett fiatal, sportos, nem dohányzó férfibetegek jelentkeznek nehezen gyógyítható szövődésműveléssel.

Az egészségügyi miniszter ígérete szerint az influenza elleni oltóanyagból beszereztek egy bizonyos mennyiséget, a védőoltást a veszélyeztetett pácienseknek biztosítják elsősorban. (bodolai)

Az oltóanyagra még várni kell

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Hagyományörző gyermekprogramok

Az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány szervezésében mézeskalácsírásra kerül sor december 13-án, kedden (ma) 17 órától az alapítvány marosvásárhelyi, Sáros (Tárgului) utca 1. szám alatti székhelyén. A foglalkozást Köllő Melinda mézeskalács-készítő vezeti. A tevékenységre 10 éves kortól várják a gyermekeket. A helyek száma korlátozott, ezért előzetesen be kell jelentkezni a marton.andrea@ehh.ro e-mail-címen. 14-én, szerdán 17 órától az óvodások, 18 órától a kisiskolások hivatalosak a szokásos Gézengúz gyermektáncházba, ahol ezúttal citeraszóra éne-

kelhetnek és táncolhatnak. A foglalkozást Virginás Emese, Moldován Emese és Molnár Rozália irányítja. 15-én, csütörtökön 17 órától családi ajándékkészítő együttest szerveznek a székházban, ahol nemezelni, nemezt hímezni lehet, illetve csuhédíszkészítés és kötélverés is lesz. Kézművesek: Csiki Emőke, Kelemen Vera és Zöld Gizella. Alsó korhatár: 6 év. Előzetesen a szentgyörgyi.andrea@ehh.ro e-mail-címen lehet bejelentkezni. 16-án, pénteken 21 órától Emeletes táncházba hívják az érdeklődőket, muzsikál az Üver és az Öves együttes.

RENDEZVÉNYEK

Bemutató előadás

Kányádi Sándor verseiből

December 15-én, csütörtökön 19.30-kor Kozsik József színművész Kányádi Sándor verseiből összeállított előadásának bemutatójára várja az érdeklődőket a marosvásárhelyi vár Kapubástyájába. Közreműködik Portik Viktor. A belépés díjtalan. Az alkotók adományokat köszönettel elfogadnak.

Koszorú el nem fogynak – könyvbemutató

A Bernády Közművelődési Egylet és a szovátai református egyházközség szervezésében december 15-én, csütörtökön 17 órakor az egyházközség imatermében bemutatják Németh János Koszorú el nem fogynak című verseskötetét. A kötetet Ambrus Lajos, a Haza-

nézó könyvsorozat főszerkesztője méltatja, szavai Bajusz Katalin, Fülöp Judit és Mester Zoltán. A könyv a helyszínen megvásárolható.

Változatos/Hasonló, Otthon!

Ezzel a címmel állították ki alkotásaikat a marosvásárhelyi képzőművészek Olaszország fővárosában, a Román Kulturális Intézetben és a római Liszt Ferenc Magyar Művelődési Intézetben november 11. – december 6. között. A két tárlaton 45 képzőművész 107 munkával szerepelt. A festményeket, szobrokat, grafikákat, illetve a média, valamint a dekoratív művészet területehez tartozó műveket felőlelő anyagból december 15-én, csütörtökön 18 órakor az Art Nouveau galériában (Marosvásárhely, George Enescu utca 2. szám) nyílik kiállítás. A tárlatot Cora Fodor művészettörténész nyitja meg, majd az olaszországi esemény fényképes bemutatójára is sor kerül.

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. KORREKTÚRA: Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn. APRÓHIRDETÉS: Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujas.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujas.ro E-mail: nepujas@e-nepujas.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

30 milliárd köbméternyi gázhiány az EU-ban jövőre

Az Európai Unió (EU) energiaellátása a tél folyamán biztosított, jövőre azonban akár 30 milliárd köbméter gáz hiányával is számolni kell – jelentette ki Ursula von der Leyen, az Európai Bizottság elnöke az EU gázellátásának 2023-as kilátásairól tartott sajtótájékoztatóján hétfőn.

Ursula von der Leyen a Nemzetközi Energiaügynökség (IEA) adataira hivatkozva azt mondta, az Európai Unió elegendő gázt biztosított az idei télre, de jövőre gázhiánnyal nézhet szembe, ha Oroszország tovább csökkenti a szállítást.

Közölte, az EU talán már márciusban tendert indíthat gázvásárlásra, a közös beszerzés azonban addig nem valósítható meg, ameddig az EU-tagországok nem fogadták el az alapjául szolgáló rendeletet. A bizottsági elnök reményét fejezte ki, hogy az Európai Bizottság vonatkozó javaslatának elfogadása akár már a következő napokban megtörténhet.

„A 2023-as év nagyon nehéz lesz az EU számára a gázellátás szempontjából. Most politikai megállapodásra van szükség, nagyon remélem, hogy a következő napokban megoldás születhet” – fogalmazott a bizottság elnöke, majd hozzátette: a megállapodásnak figyelembe kell vennie a kereslet alakulását, az ellátásbiztonságot és a pénzügyi stabilitás kockázatait.

Kijelentette: „a felkészülés a jövő télre már most kezdődik”. Az Európai Uniónak ezért mihamarabb felül kell vizsgálnia költségvetését, és fontolóra kell vennie egy új alap létrehozását,

amely jelentős további energetikai befektetéseket támogatna, hogy felgyorsulhasson a függetlenedés az orosz gázellátástól – tette hozzá az uniós bizottság elnöke.

Fatih Birol, a Nemzetközi Energiaügynökség ügyvezető igazgatója a sajtótájékoztatón közölte, noha ezen a télen Európa valószínűleg nem szembesül energiahiánnyal, a jövő év az ellátás szempontjából sokkal nehezebbnek bizonyulhat.

Az orosz gázimport fokozatos csökkentésére, a cseppfolyósított földgáz (LNG) esetleges hiányára és a „szokatlanul enyhe” ideai időjárásra hivatkozva úgy fogalmazott: „a válság még nem ért véget. A következő év sokkal nehezebb lehet, mint az ideai volt”.

Rendkívüli intézkedések meghozatala nélkül a gázhiány Európában nem csak 30 milliárd köbméter lehet, hanem akár 60 milliárd köbméter is – figyelmeztetett. Hozzátette: jövőre megszűnhetnek azok a körülmények, amelyek idén még lehetővé tették, hogy az uniós tagországok a tél beállta előtt megtölthessék gáztározóikat.

Végezetül hangoztatta: az EU-nak mihamarabb ki kell viténie meglévő programjait az energiahatékonyság előmozdítása érdekében, és további felújítási támogatásokat kellene biztosítani. Gyorsabban kellene jóváhagynia a megújuló energiaforrások kiaknázását célzó kezdeményezéseket, továbbá jobb és több kampányt kellene indítania az energiatakarékosság érdekében – tette hozzá az IEA ügyvezető igazgatója. (MTI)

Folytatódó nemzetpolitikai programok

Az elmúlt tizenkét évben megkezdett nemzetpolitika folytatását ígérte a biztonság és minőség jegyében Potápi Árpád János hétfőn, az Országgyűlés nemzeti összetartozás bizottságában. A Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára azt mondta, a stratégiai célokat továbbra sem adják fel.

Potápi Árpád János kiemelte: a magyar nemzet és az ország határai immár 102 éve nem esnek egybe, ezért a magyar kormány cselekednie és a határon túli magyarokról is gondoskodnia kell.

Rámutatott: 2022-ben elindították a cselekvő nemzet éve programot, középpontban az eredmények megőrzése, a közös cselekvés állt. Jövőre olyan tematikus évet szeretnének meghirdetni, ami a közösségépítést és a békét helyezi a központba – jegyezte meg.

Kitért arra is, hogy folytatódott az egységes nemzet építése, immár közjogilag is újra egységes a magyarság. Mostanra több mint 1 millió 150 ezren kapták vissza az állampolgárságot – jelezte.

Mint mondta: a határon túli magyarság áprilisban egyértelműen kinyilvánította, hogy a jelenlegi magyar kormányban bízik, 94 százalékkal a Fidesz-KDNP-re szavazott a választáson.

Újjáépítették a közösségeket, Vajdaságban, Erdélyben, Felvidéken, Muravidéken és a diaszpórában is erős intézményrendszert alakítottak ki.

Idén is folyamatos volt a működési támogatás, folytatódott a felújítások. Eddig kilencszáz óvoda, bölcsőde építését és felújítását zárták le.

Az oktatási-nevelési támogatást egységesítették, a támogatás 225 ezer külföldi diákhoz juthatott el. Megerősítette, 2023-ban nagyságrendekkel nő a juttatás összege.

Újra meghirdették a Határtalanul programot is, és számos kulturális program megvalósítását támogatták – sorolta.

123 diaszpóra és szövényszervezet munkáját segítik a Körösi Csoma Sándor és a Petőfi Sándor programok keretében. Új ösztöndíjprogramot is hirdetnek a diaszpóra fiataljainak magyarországi felsőoktatási tanulmányait támogatandó.

Párhuzamosan zajlik a családok támogatása is – hívta fel a figyelmet. Hozzátette: ők alkotják a nemzet közösségeit, ezért nagyon fontos, hogy a családok megerősítésében közösen gondolkodjanak. Eddig 42 ezer külföldi család igényelte az anyasági támogatást, a babakötvényt 38 ezren kérték, és húszezer babacsomagot adták át.

Megerősítették a politikai intézményrendszert is, és az idej

évben személyes jelenlét mellett megtartották a MÁÉRT és a diaszpóratanács üléseit.

Kiálltak egységesen Kárpátjáért, folytatódott a kárpátaljai szociális program, amelynek keretében 8200 személynek biztosítottak támogatást.

Ugyanakkor továbbra is atrocitásoknak van kitéve az ottani magyarság, ezek közül kiemelte a munkácsi turulszobor ledöntését októberben. Ez a lépés felháborító, elfogadhatatlan és méltánytalan azokkal szemben, akik a belső ukrán menekülteket befogadták. A lépés Magyarország megsértését is jelenti – jegyezte meg, és kitért az ukrain menekültek széles körű támogatására. Megjegyezte: felső vezetői szinten még egy köszönöm sem hangzott el ezért a segítségnyújtásért.

Az államtitkár a 2011-ben létrejött Bethlen Gábor Alap tavalai működését összefoglaló beszámolóról elmondta: 2021-ben eredetileg 33,6 milliárd forint volt az alap előirányzata, ami az év során pótlólagos forrásokkal bővült több mint 61 milliárdra.

Ebből a forrásból 52,4 milliárd forintnyi nemzetpolitikai célú támogatást ítétek meg, amiből 740 támogatási kérelem jutott forráshoz.

2911 pályázat megvalósításához nyújtottak pénzügyi forrást, és ebből biztosítottak támogatást a nemzeti jelentőségű intézményeknek, a Szülőföldön magyarul programnak, valamint a Kárpát-medencei óvodafejlesztési programnak is, amelynek negyedik ütemét zárják hamarosan. Az alap forrásaiból finanszírozzák a Határtalanul! programot, a Kárpát-medencei testvértelepülési programot, valamint a kárpátaljai szociális csomagot. Ide tartozik a Magyarság Háza és a Nemzetpolitikai Kutatóintézet támogatása is – jelezte.

Erdélyi Rudolf Zsolt, a Bethlen Gábor Alap vezérigazgatója hozzátette: nemzetiségi és egyházi célú támogatásokat is biztosítanak, és az alap finanszírozza a külügyi tárca csángó programját is.

A források 15 százalékát jogszabályi alapon, 80 százalékát egyedi kérelem alapján ítétek oda, 5 százalék pályázati juttatás volt.

Beszámolt arról, hogy a nyílt pályázati rendszert átalakították tavaly, s működési-fejlesztési és programtámogatási pályázatot hirdettek meg.

Kitért arra is, hogy a MÁÉRT és az alap bizottsága 82 intézményt és 12 programot minősített nemzeti jelentőségűnek 2021-ben. Szintén az alpból kapja a támogatást a Rákóczi Szövetség – jelezte.

A beszámolót a bizottság egyhangúlag támogatta. (MTI)

Ország – világ

Megállapodás az azeri–georgiai–román–magyar áramvezetékéről

Az Azerbajdzsán, Grúzia, Magyarország és Románia kormánya közötti, a zöldenergia fejlesztésére és szállítására vonatkozó stratégiai partnerségről szóló megállapodást szombaton írják alá Bukarestben. Politikai források szerint a Cotroceni-palotában tartandó aláírási ceremónián részt vesz Ursula von der Leyen, az Európai Bizottság elnöke is. (Agerpres)

Nőtt a külkereskedelmi hiány

Az idei év első tíz hónapjában 2021 azonos időszaka-hoz képest több mint 9 milliárd euróval 28,405 milliárd euróra nőtt a külkereskedelmi hiány, miután az export 25,8 százalékkal, az import pedig 31,1 százalékkal emelkedett – derül ki az Országos Statisztikai Intézet (INS) hétfőn közzétett adataiból. Az INS tájékoztatása szerint 2022 januárja és októberé között az export 76,833 milliárd eurót, az import pedig 105,238 milliárd eurót tett ki. Ugyanebben az időszakban 55,720 milliárd euró volt a kivétel és 74,233 milliárd euró a behozatal az EU-27-ekkel folytatott kereskedelemében, ami a teljes export 72,5 százalékát és a teljes import 70,5 százalékát tette ki. Csak októberben az export 7,964 milliárd euró, az import pedig 11,368 milliárd euró volt, ami 3,404 milliárd eurós deficitet eredményezett. 2021 októberéhez képest 2022 októberében a kivétel 21,7 százalékkal, a behozatal pedig 26,2 százalékkal nőtt. (Agerpres)

Hőingadozásra lehet számítani

Jelentős lesz a hőingadozás a következő két hétben, csapadéka inkább ezen a héten van kilátás – derül ki az Országos Meteorológiai Szolgálat (ANM) december 12–25. közötti időszakra vonatkozó előrejelzéséből. Erdélyben ingadozó hőmérsékletre kell számítani, a következő napokban, majd december 18-a és 20-a között süllyed a legmélyebbre a hőmérő higanyszála, ekkor nappal sem lesz melegebb 0-2 fokonál, pirkadat előtt pedig akár mínusz 12 fok is lehet helyenként, főleg a medencékben. Az időszak többi részében a szezonnak megfelelő idő várható, december 15-e és 17-e között határozottan magas hőmérsékleti értékekkel, 6-13 fokos maximumokkal és 0-4 fokos minimumokkal. December 15-e és 19-e között eső, majd havas eső van kilátásban. A hegyvidéken szintén ingadozó hőmérséklet várható, a következő napokban és december 18–20. között nappal mínusz 8 és mínusz 2 fok közötti nappali és mínusz 15 – mínusz 9 fok közötti éjszakai hőmérséklettel. (Agerpres)

Elnökök, politikusok

(Folytatás az 1. oldalról)

Am a minap egy tévéműsor vendége volt, ahol félig viccesen, félig komolyan azt mondta, amit a 90-es években is mondott: Erdélyben a románok vannak többségben. Ha okosak lennének, átengednék Erdélyt Magyarországnak, és 20 év múlva visszavennék Magyarországgal együtt.

Egyébként teljesen megváltoztatná a román közigazgatást. A szubszidiaritás elve alapján a történelmi régióknak meghagyná a lehetőséget, hogy a közösségeiket érintő kérdésekben ők döntsenek, kivéve a nemzetbiztonsággal és a nagy infrastruktúrával kapcsolatos kérdéseket. Ugyanakkor azt is bejelentette, hogy nem áll szándékában jelöltetni magát a soron következő államelnök-választáson. Valószínűleg beszélni fog ezekről a hét végén a Szövetségi Képviselők Tanácsának ülésén is. A zürzavaros világban, úgy tűnik, az egyetlen elnök a román államfő, aki minden jel szerint a legnagyobb lelki nyugalomban tölti napjait. Mindenki emlékszik, hogyan jelentette be „egy szép tavaszi napon”, hogy indul egy második mandátumért, nem a tenni akarás végett, hanem mert nagyon kényelmes számára az elnöki szék („mă simt foarte confortabil în această ipostază”). A nagy politikai leégést is egyetlen közleménnyel intézte el, majd, mint aki jól végezte dolgát, visszavonult a szokásos hallgatásba.

Tanulság: a politikus mindenhol politikus, kevés kivétellel a legmagasabb szinteken is önös érdekek vezérik őket. Csoda, hogy az emberek egyre kiábrándultabbak, egyre dühösebbek, és utcára vonulnak nemcsak Romániában, de egész Európában és szerte a világban?

Aztán újabb választások jönnek, és nagyjából minden marad a régiben.

Múzeumot avattak Eli Kohen emlékére Izraelben

Múzeumot avattak Eli Kohen, a Szíriában 1965-ben kivégzett legendás hírszerző emlékére Izraelben hétfőn – jelentette az izraeli miniszterelnöki hivatal sajtószolgálatára hétfőn.

„Eli sok, a saját nemzedékében évtizedeken át küzdő harcosszimbóluma, akik mind az életüket kockáztatva, professzionálisan és elhivatottan cselekedtek, és hozzájárultak az ország és Izrael népének biztonságához” – mondta megnyitóbeszédében David Barnea, az Izraeli külügyi hírszerzésért felelős Moszad vezetője.

A Tel-Avivtól északra, Herzlián létrehozott Eli Kohen múzeumban első alkalommal mutatják be a világhírű kém feltételezhetően 1965. január 19-én történt elfogása előtt elküldött utolsó táviratát, amelyben a szíriai vezérkarban előző este tartott találkozóról számolt be, amelyen az akkori szíriai elnök, Amin al-Hafez is részt vett.

Az eredeti táviratot az Izraeli Nemzeti Levéltárban helyezik el, de egy másolatát az új múzeum Eli Kohen életét bemutató tárlatán is kiállítják. Kohen letartóztatásának okát évtizedeken át vitatták, voltak, akik úgy vélték, hogy

hibát követett el, megszegte az előírásokat, amikor túl sokat sugárzott, vagy hogy a tel-avivi Moszad főhadiszállás követelt tőle túl sokat.

A közelmúltban elvégzett alapos kutatások szerint nem emiatt bukott le, hanem mert adásait az ellenség elfogta, rögzítette és megfejtette.

„Eli Kohen az egyik legjobb harcoss volt. Továbbra is hatással van ránk, harci szellemet, bátorságot, értékeket és elhivatottságot oltott belénk. Mindannyian tőle tanuljuk ma is, hogy mi a cionizmus, mi az áldozat és mi az odaadás” – hangsúlyozta a Moszad elnöke. (MTI)

Harmincmillió eurós beruházás

(Folytatás az 1. oldalról)

A beruházás összértéke közel 30 millió euró, amelynek majdnem egyharmadát az állam biztosítja, a többit a beruházó, aki elmondása szerint hisz abban, hogy ezzel számos embernek fog segíteni a gyógyulásban vagy egy hosszabb, minőségi élet biztosításában.

Az egészség mindennél fontosabb, tette hozzá Sófalvi Szabolcs, Marosszentgyörgy polgármestere, aki azt is nyomatékosította, fontos, hogy az emberek szűrővizsgálatra járjanak, hogy megelőzhető legyen a baj, hiszen

számos rákos megbetegedés a kezdeti stádiumban gyógyítható.

Az intézményben 115 egyes, kettes és hármas stádiumban levő beteget fognak tudni kezelni. A kórháznak lesz szerződése az egészségügyi biztosítóházzal, így itt nemcsak a tehetős emberek gyógyíthatják magukat, hanem bárki, akinek szüksége van rá. A kórházban 180 orvos és asszisztens fog dolgozni, akiknek nagy részét az Egyesült Államokban fogják kiképezni, ugyanis ez a beruházás közösen jött létre az amerikai Loma Linda egyetemmel.

A struktúra már nagyrészt kész van

Fotó: Nagy-Bodó Szilárd

A hideg idő ellenére most is folyik a munka

Sófalvi Szabolcs hozzátette, a község önkormányzata is támogatta a beruházást, hiszen az építkezéshez számos engedélyre volt szükség, ezeknek a gyorsabb megszerzésében nyújtottak segítséget. A kórházban sok olyan nagy értékű gép is lesz, amelyek radioaktív sugarakat bocsátanak ki, ezért fizikusok is hosszú ideig dolgoztak a terven, az ő számításai szerint épül meg mindkét bunker. Mennyezetük 2,5 méter, a falaik több mint 1,5 méter vastagok lesznek.

Marosszentgyörgy polgármestere rámutatott, hogy a kórház megépítése hatalmas előrelépést jelent mind Marosszentgyörgy, mind Marosvásárhely, de az egész térség

számára. Marosvásárhelyt amúgy is egy jó kórházi szolgáltatásokat nyújtó egyetemi városhelyként tartják számon, a szóban forgó beruházás pedig csak rásegít erre a megítélésre. Sófalvi Szabolcs úgy vélte, nem véletlenül választották Marosszentgyörgyön belül a Maros melletti részt, hiszen ez a terület közel van a megyei kórházhoz, illetve az orvosi egyetemhez. Emellett szép, csendes helyen van, ez azért fontos, mert a rákos megbetegedés szellemileg is megviseli az embereket. Fontos, hogy a kezelés idején olyan környezetben legyenek a páciensek, ami megnyugtató, lélekmelengető, fogalmazott a polgármester.

Megemlékezés a temesvári forradalom 33. évfordulóján

Ez évben is tartanak megemlékezést Temesváron az 1989-es antikommunista népfelkelés és rendszerváltó forradalom kitörésének évfordulóján és eredeti helyszínén.

A Mária téri református templomnál (hivatalos címe: Temesvár, Timotei Cipariu u. 1. sz.) december 15-én, csütörtökön 16 órakor főhajtás és koszorúzás lesz Tökés László volt temesvári lelképásztor, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület korábbi püspöke, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács országos alapító elnöke részvételével. Emlékező áhítatot Demeter Sándor, a temesvár-belvárosi református gyülekezet lelképásztorja tart.

16.30 órától fórumra kerül sor az Újvárossy Ernő gyülekezeti teremben Visszatekintés a kezdetekhez címmel. Előadók: Tökés László püspök, EMNT-elnök (Nagyvárad), Gabriel Andreescu politológus, egyetemi tanár (Bukarest), Lönhárt Tamás történész, egyetemi docens (Kolozsvár), Florian Mihalcea publicista, a Temesvár

Társaság elnöke (Temesvár), Kincses Előd ügyvéd, közíró, jogvédő (Marosvásárhely). Moderál Szilágyi Zsolt politológus, az Európai Lelekiismeret és Emlékezet Platform (Platform of European Memory and Conscience) vezetőségi tagja. Szeretettel hívják és várják a mementóra és a fórumra a polgárokat, különös tekintettel a Temesvár Emlékbizottság, a Temesvár Társaság, a presbitérium és a gyülekezet egykori és mostani tagjait, de nemzetiségi és felekezeti hovatartozástól függetlenül bárkit.

A délutáni főhajtás és fórum előtt 13 órakor a fenti terembe várják a média képviselőit, ahol a December 15. – A román-magyar szolidaritás napja egyesület kezdeményezői (Gabriel Andreescu, Kincses Előd, Florian Mihalcea, Szilágyi Zsolt, Tökés László) tartanak sajtótájékoztatót délelőtti tanácskozásukat követően. Bemutadják az Európai Lelekiismeret és Emlékezet Platform román nyelvű olvasókönyvét is.

Tökés László, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke sajtóirodája

A helyreállítási alapból finanszírozott pályázat lezárult

Turisztikai kerékpárút-hálózatok kiépítésére pályáztak az önkormányzatok és a központi hatóságok. A költségkeret elfogyott, ezzel együtt pedig minden, helyreállítási alapból finanszírozott beruházásra lezárta a pályázást a szaktárca – jelentette be Cseke Attila RMDSZ-es fejlesztési miniszter.

December 11-én 23.59 órakor, a pályázat lezárásának pillanatában a 247,5 millió eurós költségkeretre 17 finanszírozási kérés érkezett összesen 685,4 millió euró értékben. A pályázók 6.982 km kerékpárút-hálózat kiépítésére kértek támogatást – nyilatkozta Cseke Attila.

Ezek közül tíz pályázatot az önkormányzatok iktattak 643.6 millió euró értékben, 6,556 km bicikliút építésére, a gátak és töl-

tések mentén épülő kerékpárutakra pedig a környezetvédelmi minisztériumnak alárendelt hatóság kért 41 millió euró támogatást 426,08 km-re.

A minisztérium várhatóan egy hét alatt elbírálja a pályázatokat, és december 19-én közlésezi a támogatott beruházások listáját.

Mint ismeretes, a turisztikai összefüggő kerékpárút-hálózatok kiépítésére 247,5 millió euró finanszírozást biztosít a szaktárca, a helyreállítási alapból megközelítőleg 3.000 km bicikliút épülhet.

A kerékpárutakat érintő pályázat volt az utolsó, amelyet a fejlesztési minisztérium határidőre lebonyolított, a helyreállítási alap kapcsán vállalt határidőket betartva – zárta nyilatkozatát Cseke Attila. (RMDSZ-tájékoztató)

„Megtenni, amit lehet”

Hőközpont (kazánra) van szüksége a nagysármási szórványbentlakásnak

Bodolai Gyöngyi

A nagysármási szórványbentlakás a magyar állam jóvoltából 2014 óta kellemes, kényelmes, meleg otthona azoknak a mezővárosi gyermekeknek, akik olyan településen élnek, ahol már megszűnt a magyar iskola. Általában nehéz sorsú, sokgyermekes családokból származnak, amelyekben nincsen lehetőség arra, hogy távolabbi települések iskolájába küldjék őket anyanyelvükön tanulni. Ezt teszi lehetővé a nagysármási szórványkollégium, ahonnan iskolabusz viszi őket hétfőként haza és vissza a bentlakásba.

Az elmúlt évek alatt a nyolcadik osztályt végzett diákok a bentlakást fenntartó válságügyi Kallós Zoltán Alapítvány támogatásával szakmát tanultak, és munkahelyük van, ami az önálló megélhetést biztosítja számukra. A bentlakás ugyanakkor lehetővé tette a megszűnőben lévő nagysármási elemi és általános iskola magyar tagozatán a gyermeklétszám növelését. A bentlakás régi álma, életcélja volt néhai id. Hermán János

református lelkésznek, akinek egykori parókiaja alakult át befogadó otthonná, ahol nemcsak kényelmes szállást, teljes ellátást, hanem a tanulásban is segítséget kapnak a bentlakó diákok.

A válsághelyzet miatt a fenntartónak nincsen könnyű dolga, és az elmúlt hetekben derült ki, hogy a fűtést és meleg vizet biztosító kazánal gondok vannak, ki kellene cserélni, de erre jelenleg az alapítványnak nincsen anyagi lehetősége. 10–12.000 lejre lenne szükség, hogy a beszerelésekor is már használt hőközpont helyett újat vásároljanak. Aki szeretné, hogy fennmaradjon a bentlakás, és ne haljon ki a magyar szó a Belső-Mezőségen, kérjük, hogy lehetősége szerint járuljon hozzá egy új kazán megvásárlásához a helyi református egyházközség tulajdonát képező épületbe.

A támogatást a következő címre lehet eljuttatni:

Fundația Kallós Zoltán. RO91 BTRL 0130 1205 D498 67XX, Banca Transilvania Cluj-Napoca, Swift code: BTRL RO22, donatie pentru internatul Sârmașu
Köszönjük szépen.

Meghalt Gál Éva Emese székelyföldi költő, képzőművész

Hatvanhét éves korában vasárnap meghalt Gál Éva Emese székelyföldi költő, képzőművész – közölte közösségi oldalán a Helikon erdélyi kulturális folyóirat.

Gál Éva Emese Szatmárnémetiben született 1955-ben. Szülővárosában érettségizett a Zene- és Képzőművészeti Középiskolában 1974-ben, a kolozsvári Ion Andreescu Képzőművészeti Főiskolán szerzett grafikus diplomát 1980-ban. Gyergyóalfaluban tanított, majd Gyergyószentmiklóson dolgozott muzeológusként.

Az 1970-es évek közepétől rendszeresen közölte írásait az Utunk, az Igaz Szó, az If-

júmkás, a Korunk és más folyóiratok. Első verseskötete, az Ajándékgömb 1982-ben jelent meg a Kriterion kiadónál. Ezt további nyolc verseskötet követte. Az 1990-es években újságíróként is dolgozott, a Romániai Magyar Szót tudósította Gyergyószentmiklósról.

Verseiben, csakúgy, mint publicisztikájában, „borongós, diszsonáns hangulatú életérzésből építkezve keresi a harmóniát, és paradox módon meg is találja” – írja róla az Új magyar irodalmi lexikon.

Gál Éva Emese temetése szerdán 13 órakor lesz a gyergyószentmiklósi római katolikus temetőben. (MTI)

A szárnyalást díjazták

Alae-díj-átadó gála

Pénteken délben a marosvásárhelyi Kultúrpalota Tükörtermében a Maros Megyei Tanács azokat tüntette ki, akik kiemelkedő teljesítményt nyújtottak szakmai téren, és személyük meghatározó közöségünk életében. Az elismeréssel fejezték ki a kitüntettek iránti tiszteletet és megbecsülést. A megyei testület idén a klasszikus zenei élet két meghatározó szereplőjének, Orbán György zeneszerzőnek és post mortem Vasile Cazan karmesternek, a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia néhai igazgatójának, továbbá dr. Madaras Sándor idegsebész főorvosnak és Vasile Boloş profesor emeritusnak, a műszaki tudományok doktorának adományozta az Alae kitüntetést. (A díjazottak életpályájára utaló latin elnevezés szárnyalást jelent.)

Vajda György

A kétnyelvű ünnepi rendezvényt a Tiberius vonósnégyes nyitotta meg, majd az adományozó önkormányzat nevében Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke köszöntötte a jelenlevőket. Az elnök hangsúlyozta, hogy az elismerésben részesülők rendkívüli odaadással tettek, illetve tesznek eleget hivatásuknak, nagyszerű eredményeket értek el, példamutató munkájukkal hozzájárultak a megye hírnevének öregbítéséhez határainkon innen és túl. Olyan személyek, akik a legjobb tudásuk szerint végezték munkájukat, éltek hivatásuknak és tanúsítottak helytállást, legyen szó tudományos munkáról, művészeti értékek megőrzéséről, továbbadásáról vagy létrehozásáról, a gyógyítás, az ápolás, a betegellátás iránti elkötelezett munkáról. Közös bennük példamutatásuk és munkájuk iránti elhivatottságuk – mondta többek között az elnök.

Először Jankó Zsolt, a Kolozsvári Magyar Opera karmestere méltatta Orbán György zeneszerzőt.

Orbán György 1947. július 12-én született Marosvásárhelyen, a művészeti iskolában zongora szakot végzett. Ezt követően a Kolozsvári Zeneakadémia zeneszerzés szakán diplomázott, mesterei Sigismund Toduță, Jagamas János és Eisikovits Miksa zeneszerző voltak. 1973–1979 között a kolozsvári zeneakadémián és a zeneliceumban is tanított. 1979-ben Budapestre költözött, ahol 11 évig a Zeneműkiadó szerkesztője volt. Ezzel párhuzamosan elkezdett tanítani, és közel 40 évig zeneelméletet, majd zeneszerzést oktatott a budapesti Liszt Ferenc Zeneakadémián. 2009-ben nyugdíjba vonult, azóta kizárólag zeneszerzéssel foglalkozik. Zeneszerzői és oktatói munkásságát Magyarország legrangosabb díjaival ismerték el: Bartók–Pásztory-díj (1991), Erkel Ferenc-díj (2002), Artisjus-díj (2005), Kossuth-díj (2014). Műveinek többségét Magyarországon mutatták be először, de volt bemutatás Japánban, Spanyolországban, Olaszországban, Németországban, Amerikában és Angliában is. Alkotásaiból több mint 30 önálló hangszerek készült, egy-egy műve más zeneszerzők darabjaival együtt kb. 120 CD-n szerepel. Darabjai az amerikai Hinshaw zenei kiadónál, a németországi Ferrimontana kiadónál, a magyarországi Editio Musica Budapest és az

Ars Nova kiadónál jelennek meg. Több mint 120 női és vegyes kari kórusművet komponált latin és magyar nyelven, ezenkívül közel 100 dalt zongorakísérettel, és kb. 30 dalt más hangszeres kísérettel, többségük magyar nyelvre íródott, főként XX. századi költők verseire: József Attila, Szilágyi Domokos, Weöres Sándor, Pilinszky János, Nagy László. Munkásságának másik kiemelkedő ága az egyházi zene. 14 misét komponált latin szövegre, melyek külföldön is népszerűek, 10 oratóriumot írt. Szimfonikus zenekarra írott művei között van három szimfónia, négy zenekari szvit, három hegedűverseny, továbbá vonószekari művei, a Rasumoffsky ciklus, Udvari táncok, Canto di primavera, Sopra canti diversi, Sopra il canto fermo. Több kamarazeneművet alkotott: négy kvartettet, egy zongorás kvintettet, három hegedű-zongora szonátát, cselló-zongora szonátát, fagott-zongora szonátát, fúvós kvintettet. A szólóművei között van hat zongoraszt, négy zongoraszonata, szólóművek más hangszerre és több kötet zongoradarab pedagógiai célra, gyerekeknek. Mintegy 15 magyar film és legalább 30 színházi előadás kísérőzenéjét szerezte. Két operát írt, melyeknek a szövegkönyvét is ő jegyzi: Pikkó herceg és Bűvölet. 2023-ban Orbán György az év zeneszerzője lesz a budapesti Művészetek Palotájában – hallhattuk többek között a laudációban.

Orbán György zeneszerző egészségi állapota miatt nem tudott részt venni, így a díjat felesége, Orbán Mária vette át.

A következő elismerésben részesült személyiség, Vasile Cazan karmester, a filharmónia egykori igazgatója laudációját Csíky Boldizsár zeneszerző olvasta fel. A személyes hangvételű dicséretből többek között megtudtuk, hogy Vasile Cazan 1952-ben Várhegyen született, ahol már nyolcévesen elkezdett zenét tanulni. Hegedűn, brácsán és

zongorán játszott, majd 16 évesen több egyházi zenei együttest vezetett. Miután befejezte a kolozsvári Gheorghe Dima Zeneakadémiát, a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia vegyes karának karnagya, majd 1996-tól az intézmény zenei titkára, 1998-tól a filharmónia igazgatója lett. Ezt a tisztséget, amelyre Csíky Boldizsár zeneszerző, volt igazgató javasolta, 22 éven át töltötte be. Vasile Cazan a folyamatos képzés híve volt, ő maga is erre törekedett. 1991-ben Marin Constantintól, a Madrigal vezetőjétől szerzett karvezetői tapasztalatot, 1996–1998 között karmestertanfolyamokon vett részt a New York-i Julliard konzervatóriumban Halász László karmester mellett, aki Arturo Toscanini és Bruno Walter asszisztense volt a New York-i Metropolitan Operánál, majd hosszú évekig a New York City Opera vezető karmestere és igazgatója. Vasile Cazan több kórusmű, zenei átdolgozás szerzőjeként is számon tartják, melyeket hazai és külföldi koncerttermekben hallhatott a közönség. A marosvásárhelyi művészeti líceum tanára, a líceum kórusának karnagya, a művészeti egyetem tanára volt. Több koncertturnét vezetett Magyarországon, Ausztriában, Svájcban, Németországban, Franciaországban, Belgiumban, Dániában, Japánban, Kanadában és az Egyesült Államokban. Munkásságát számos díjjal és kitüntetéssel ismerték el. 2012-ben Maros Megye Prefektusi Hivatala

Balról jobbra: Kovács Mihály-Levente, Sebastian Cazan, Boloş Vasile, Péter Ferenc, Orbán Mária, Madaras Sándor

Fotó: Vajda György

az intézmény legnagyobb elismerésével, a Marosfelfalui Fibulával ismerte el munkásságát. 2015-ben Marosvásárhely Polgármesteri Hivatala Pro Kultúra díjat, 2022-ben Marosvásárhely díszpolgára címet adományozott neki. A filharmónia élén arra törekedett, hogy megőrizze a magas művészi színvonalú teljesítményt. Különösen nagy figyelmet fordított a fiatal zenei tehetségekre, akiknek koncerteken adott lehetőséget a bemutatkozásra.

A kitüntetést Sebastian Cazan karmester, Vasile Cazan fia vette át. Majd találóan a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia énekara a díjazottak műveiből Orbán György Psalmus 126 (In convertendo), illetve Ave Maria című alkotását, Vasile Cazan Templom és iskola, valamint Sebastian Cazan Pilat című szerzeményét adták elő.

Dr. Vasile Boloş mérnököt, érdemes professzort dr. Călin Enăchescu egyetemi professzor, a marosvásárhelyi George Emil Palade Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetem prorektora méltatta.

Dr. Vasile Boloş profesor emeritus, mérnök 1947. november 16-án született Tordán, középiskolai tanulmányait szülővárosában végezte, majd a Kolozsvári Műszaki Egyetem mechanika fakultásán tanult, ahol később a doktori tanulmányait is végezte. 1985-ben szerezte meg a doktor mérnök tudományos címet. A marosvásárhelyi Imatex vállalatnál eltöltött hat év után, 1976 szeptemberétől lett vezető tanár a Marosvásárhelyi Pedagógiai Intézet, a későbbi Petru Maior Egyetem keretében működő mérnöki szakon. 1990-től 2004-ig az egyetem rektora volt. 2002-ben Románia elnöke a Nemzeti Érdemrend lovagi fokozatával tüntette ki, 2003-ban a prefektúra a Felfalusi Fibula elismerést adományozta neki. Dr. Vasile Boloş négy mandátumon keresztül megyei tanácsos, 2012–2020 között a szociális és kulturális bizottság elnöke volt. 2015-ben a Petru Maior Egyetem emeritus professor címet adományozott neki. 2020-ban a Maros Megyei Könyvtárnak nyújtott támogatásért Pro Libre Senator elismerésben részesült. Az Alae-díjat a kitüntetett vette át a helyszínen.

Dr. Mühlfay György habilitált professzor, klinikavezető főorvos méltatta dr. Madaras Sándor idegsebész főorvost.

Madaras Sándor 1956. június 1-jén Bukarestben született. A magyarok elleni tisztogatósi hullám során, koholt vádak alapján szüleit a fővárosi felsőoktatásból elbocsátot-

ták, így költöztek Marosvásárhelyre, ahol 1982-ben Madaras Sándor az Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetemen szerzett orvosi diplomát. A hároméves kötelező gyakorlatot a Maros Megyei Kórháznál végezte, majd 1985-ben kilenc hónapot körzeti orvosként dolgozott Ratosnyán. Versenyvizsgával a marosvásárhelyi mentőállomásra került, ahol 6 évig mentőorvos volt. Idegsebész szeretett volna lenni, 1992-ben nyílt erre lehetősége. A bukaresti idegsebészeti intézet orvososa lett, aztán a marosvásárhelyi idegsebészeti klinika szakorvosa, majd 1999-től a főorvosa. 1991 és 1995 között Svájcban, Magyarországon, Németországban, Angliában és Japánban dolgozott, tanult. 1993-tól az orvostudományok doktora. Tevékenysége során példamutatóan látja el feladatát. Munkájában a minőségre törekedik. Az ő nevéhez fűződik a vaszkuláris sebészet beindítása, amit korábban csak a szívsebészek végeztek. Ő kezdte el az arcidegzásbás betegek új módszerrel való kezelését, hosszú ideig ő volt az egyetlen az országban, aki ezeket a beavatkozásokat végezte. Ugyancsak ő indította el a nyaki porckorongsérvesült feltárását és az agy- és gerincvelővel kapcsolatos problémák elütését. Több dolgozatot és könyvet írt, az egyik kimagasló szakmai alkotás az Arcfájdalmak című kötet. Alapító tagja a Romániai Koponyaalapi Sebészeti Társaságnak, a Szent Balázs Alapítványnak, a Madaras Kristály Egyesületnek és a torboszlói Csúrmúzeumnak, amelyet másik szenvedélyének, a műgyűjtésnek köszönhetően rendezett be. Dr. Madaras Sándor értékes, a társait szerető, sokoldalú alkotóember, aki méltó a kitüntetésre – hallhattuk a kollégáját méltató professzortól. Ezt követően dr. Madaras Sándor átvette a díjat Péter Ferenc megyei tanácselnöktől.

A díjazás után dr. Vasile Boloş elsősorban a Petru Maior Egyetem munkatársainak támogatását emelte ki, és elismeréssel nyilatkozott a megyei tanácsnál töltött időszakról is. Orbán Mária felolvasta férje, Orbán György köszönőlevelét. Dr. Madaras Sándor az élete során felmerült nehézségekről beszélt, amelyeket leküzdve érte el szakmai és társadalmi sikereit. Sebastian Cazan – Vasile Cazan fia – köszönetképpen megígérte, hogy folytatja édesapja munkásságát, és ezáltal hozzá méltón örzi szeretett emlékét.

A rendezvényt az Orbán György-műveket tolmácsoló Lux Aurumque énekkar rövid műsora zárta.

Fotó: Nagy Tibor

Történetekbe kötött Kult fesztivál Marosvásárhelyen Óriássállal a világrekord felé

Színes történetek és fonalak találkozóhelyévé vált múlt hét végén a marosvásárhelyi Kultúrpalota. A második Alternatív Kulturális Fesztivál minden mozzanatában a közelgő ünnep családi hangulatát árasztotta a palota előcsarnokában berendezett karácsonyi vásártól a kisteremben és a kórusteremben zajló programok – könyvbemutatókon, gyermekfoglalkozásokon, tárlatnyitókón és tartalmas beszélgetéseken – át a világrekordra pályázó fesztiválsál első (és lenyűgözően óriási) összehorgolt részének megkezdését.

Nagy Székely Ildikó

Amint arról már korábban beszámoltunk, a Kult fesztivál – *Bota Trombitás Melinda és Kádár Annamária* – „A történetek összekötnek” mottóval szervezték meg a fiatal helyi művészeket felkaroló, a kulturális élményeket minél egyedibb, szabadabb formában kínáló második fesztivált. Az „összekötés” motívumból kiindulva kötött sáldarabokat kértek minden érdeklődőtől határon innen és túl, a világ legtöbb országából érkező kötődarabokból elkészülő leghosszabb fesztiválsál világrekordjának felállítására céljával. A rekordot a jövő júniusra időzített harmadik Kult fesztiválon szeretnék elérni, de már most sikerült egy nagyot lépni a megvalósítás felé.

Faluközösség, olvasóklubok és a gesztenyés néni

A fesztivált péntek délután villámcsődület nyitotta meg a Kultúrpalota előtt, ahol édesanyák, nagymamák, gyermekek és fiatalok is „belekötötték” a maguk részét a megszületendő óriássállal. A különleges akcióba a szeptemberben alakult gyulakuti READércek Társasága olvasóklub is bekapcsolódott. A havi rendszerességgel tematikus találkozókat szervező klub megálmodóitól, *Császár Csiki Zsuzsától* és *Csipán Bettitől* megtudtuk, hogy legutóbbi, novemberi együtt-létükön alkalomhoz illően Kate Jacobs Péntek esti kötőklub című könyve volt az olvasmánytéma, akkor kezdtek el a Kult-sál darabjain dolgozni, és 20 méterrel el is készültek. A kötőakció a marosvásárhelyi Anya olvas csoportot sem hagyta tétlenül, ők a nevükből ihletett szójátékkal – az Anya olvas-sál felhívással – is népszerűsítették a kezdeményezést – tudtuk meg a főszervezőktől.

A rendezvénynyitó villámcsődület után a palota előcsarnokában a megyesi Lídia-kör tagjai nekiláttak a sáldarabok összehorgolásának. A meleg nyakravalóba számos hazai és külföldi híresség, illetve egyesületek, néptáncgyűtesek és

televíziós stábok is „belekötöttek”, de a hétköznapi kézimunkázók sem maradtak távol. A marosvásárhelyi vár aljában gesztenyét áruló aszszony például hajnali 5 órától dolgozott a maga részén, és több mint 14 méter kötődarabdalal csatlakozott a fesztiválsál megalkotóihoz. A leghosszabb – 66 méteres – sálrész a Lídia-kör, illetve Székely Anna-Eli körvezető munkáját dicsérte, őket követte a Borsika néptáncgyűtes 50 méterrel, a hosszúsági verseny harmadik helyezette pedig a székyehodosi csapat lett egy 38 méteres darabdalal. Hodoson egyébként az egész falu kötött, ahogy azt Kémenes Hajnal pedagógus megfogalmazta: „Szálakat kötöttünk össze, nem is akármilyeneket, emlékek szálait, elővettük a kötőtűket, amelyek ki tudja, hol voltak elrejtve, merthogy kinek van erre ideje, volt, aki megtanult kötni, volt, akivel csak jó nagyokat lehetett nevetni. Nem csak az iskolában, hanem otthon is nőtt, nőtt a sál. Aztán kiderült, mindezt akár együtt is lehet délután csinálni, kimozdulni, együtt lenni ebben a rohanó világban.”

„Legek” gazdag kínálata

A főszervezők a méret mellett más szempontok szerint is értékelték, a legmatikusabb sáldarabért például a marosvásárhelyi Mihai Viteazul általános iskola Kézcsodák nevű kézimunkakörének járt elismerés. A legidősebb résztvevőnek járó díjat a koronkai 90 éves Irén néni érdemelte ki, aki 82 éve köt, meggyőződése szerint ez a hosszú

élet titka. A legextrémebb helyeken való kézimunkázásért a víz alatt búvárkodva kötő Gáspár Andrászt illette dicséret. Az akcióba rengeteg gyermek is bekapcsolódott, egyik leglelkesebbjük Bota Trombitás Melinda kislánya, Panna volt. De Kádár Annamária lányai is kivették a részüket a kötésből. Lilla a marosvásárhelyi Waldorf-iskola harmadikosaként osztálytársaival együtt szállt be a sálkészítésbe, Zsolna körmöcskéséséből (zsinórkötéséből) pedig a fesztiválmottó készül majd el.

A rekordkísérletek előírásait követő, rögzített sálmérésre még péntek este sor került. A vadonatúj, nyilvánosan kicsomagolt mérőszék 283 métert mutatott.

Ezzel már meghaladtuk a Bolyai líceum atlétikapályájának méretét, a leghosszabb fesztiválsálhoz azonban még hatszor ekkora kötésre van szükségünk. Az akció a június 9–11. között zajló harmadik fesztiválra folytatódik, addig még szervezünk előre meghirdetett méreéseket – tájékoztatott Bota Trombitás Melinda.

„Nyomorékek” és a nyuszi tükörképe

A fesztiválnyitás fontos programja volt az első Kult kettős pályázatának nyertes novelláiból

született könyv bemutatója, amelyet a díjazott illusztrációk tárlatnyitójával kapcsolatos össze. A kinézetében is csodaszép kötetéről, illetve a pályamunkák alaptémájához kapcsolódó életbátorságról a főszervezők *Csata Éva* pszichológussal, a HIFA-Románia Egyesület ügyvezető igazgatójával – tíz kiadott és egy megjelenés előtt lévő könyv szerzőjével –, valamint Lukács Adél Vanda festőművésszel, látványtervezővel beszélgettek a palota kistermében.

Csata Éva elárulta, hogy amikor kézhez kapta, egyből „meg is ette” a könyvet, aztán naponta újraolvasott egyet a novellákból, amelyek mély gondolatosság révén igazi gyöngyszemek, súlyos élethelyzeteket feldolgozó „nyomorékek”, azaz ékei annak a traumának, nyomornak, ami életre hívta őket. *Lukács Adél Vanda*, a kötet borítójának megalkotója a fedőlapon látható illusztráció – a tükörképét a vízben oroszlánnak látó nyuszi – kapcsán kifejtette, hogy fontos elszakadni a problémáktól, és egy lépés távolságból szemlélni mindazt, ami az életben megoldásra vár. A beszélgetés házigazdája elmondta, hogy összesen 134 pályamunka – 85 novella és 49 rajz – érkezett a felkérésre, Magyarországról is meglepően szép számban jelentkeztek. A bemutató végén azt is elárulták, hogy a következő fesztiválra fotókat várnak majd, a pályázatot nemsokára meghirdetik a Kult Facebook-oldalán.

Babarc mint kiindulópont

A rendezvény másik fontos helyszínén, a kórusteremben Lukács Adél Vanda festményeiből Otthont teremtő világok címmel nyílt kiállítás. Ugyanitt lehetett megtekinteni *Tóth Orsolya* *En és a világ – érzelm és kapcsolódás* című, jótékonyági fotókiállítását. Az eladásra bocsátott képek bevételét a segítségre szoruló fiataloknak anyagi, lelki támogatást nyújtó hOrizont program javára ajánlotta fel a programban szociálpedagógusként, illetve mentorként részt vevő fotóművész, aki készségesen vesélt arról, hogyan lett a szenvedélye a múlt pillanat megörökítése.

– A marosvásárhelyi Művészeti Szaklíceumban végeztem az iskolát, ott kialakult egy vizuális kultúráim, saját fényképezőgéppel viszont sokkal később, 2007-ben lett. A meghatározó fotós élményem azonban ennél korábbi. 2000-ben az unokahúgom még kisbaba volt, és én egy barátnőm digitális fényképezőgéppel készítettem róla közeli

Fotó: Nagy Tibor

képeket, amelyeken a gyermeki ártatlanság ezerféleképpen megnyilvánult.

Orsi eddig többnyire az interneten népszerűsítette a világot különleges szemszögből láttató művész-fotóit, így a Kult fesztiválos tárlat számára igazi premier volt.

Gyermekek, felnőttek mulatsága

A rendezvény egyik első számú célközönségét természetesen a legfiatalabb látogatók képezték. Már rögtön fesztiválnyitás után találkoztunk papírsillagokat készítő gyere-

kekkel, péntek este pedig diafilmvetítés, szombat délelőtt hagyományörző tevékenységek vártak rájuk a Kultúrpalota kistermében. Ez utóbbi programot Esztendő kereké című sorozata keretében a Világoló egyesület szervezte. *Virginás-Tar Emese* az adventi időjeles napjairól mesélt az aprónépnek, *Erdei Beáta* egyebek mellett a betlehemi csillag megjelenésének és követésének 2022 éves történetét idézte fel. Emellett szó esett az adventi koszorúról, a hagymakalendáriumról és a Luca-napi boszorkányűzésről is. A foglalkozáson kézműveskedni is lehetett, Luca-napi sep-

rűt készíthettek és mézeskalácsot is díszíthettek a gyerekek

Persze, a felnőttek sem maradtak ki a jóból, péntek este például retrolubá és ronda karácsonyi pulcsik versenyére voltak hivatalosak Döme új kocsmájába. Volt, aki pulóver helyett pizsamában jött – tudtuk meg a főszervezőktől. Kádár Annamária és Bota Trombitás Melinda arra is felhívta a figyelmünket, hogy – akárcsak a májusi első fesztiválon – a Kult egyedi látványvilágát ezúttal is *Lőrincz Izabella* teremtette meg. Ennek a szabadságot árasztó térnek fontos kelléke

volt a létrából lett szeretetfa, amely alá a Szent Ferenc Alapítvány számára lehetett ajándécsomagokat elhelyezni.

A harmadik Kult-napot gyermekkoncert, táncprodukció és a Lélekfitnesz című, Lackfi János költő műveiből összeállított színházi előadás, Sebestyén Aba rendezése tette élménygazdaggá. A „fő sálkötőknek” arra is gondjuk volt, hogy a fesztiválprogram szépen körbeérjen, így a megnyitó villámcsődületét zárásként vasárnap délután a Bolyai téri adventi gyertyagyújtásnál ismételték meg.

Kétszer is kikapott, mégis továbbjutott a Sirius a kupában

Bálint Zsombor

Kétszer is nagyon szoros eredménnyel, idegenben egy, hazai pályán három ponttal maradt alul a Sirius női kosárlabdacsapata a CSM Alexandriától a Románia-kupa selejtező körében. Ennek ellenére, mint a két legszorosabb vereséget szenvedő csapat egyike – nem igazán dicsőséges módon –, ott lehet a februári nyolcas döntőben.

Nem könnyű elemezni a marosvásárhelyi csapat játékát, amely időnként mutat pozitív elemeket is, összességében azonban erősebb az igen gyenge időszakok keltette benyomás. Az alexandriai találkozó első félidőjében például alig szerzett 12 pontot Carmin Popa csapata. Mi több, az első negyedben egyáltalán nem volt eredményes mezőnyből, mind az öt pontja szabaddobásból született, az első akcióból szerzett pontokra 16 (!) percig kellett várni. 25 ponttal engedte el az ellenfelét a Sirius, hogy azt a szünet után megpróbálja ledolgozni. Bár a végére az első negyed 0%-át sikerült 36%-ra felvinni a mezőnygólak terén, túlságosan későn sikerült utolérni az ellenfelét, az utolsó marosvásárhelyi pontok egy különbségű vereséget jelentettek.

Ezek után a hazai mérkőzésen ezt az egy pontot kellett volna ledolgozni, ami, tekintve, hogy már Alexandriában is jobban lepatanózott a Sirius, ha nem is egyszerű, de a valószínűsítől egyáltalán nem elrugaszkodott feladatnak tűnt. Még azok után is, hogy az elején sokkal jobban ment az ellenfélnek, amely folyamatosan néhány pont előnyben volt az első negyedben. A második negyed elején pedig úgy tűnt, végre átvetheti a kezdeményezést a marosvásárhelyi csapat. 7 perc és 14 másodperc volt még a negyedből, amikor 22:18-ra vezetett a Sirius. Aztán eltűnt a pályáról... A nagyszünetig 17 pontot szerzett zsinórban az ellenfél, pihenni 22.35-tel mentek a csapatok. Felsorolni is nehéz azokat a válogatott szármarságokat (mert a butaság túl kedveskedő szó), amelyeket a hazai játékosok elkövettek ebben az időszakban. Szünetben 26-46%-os volt a hatékonysági mutató mezőnyből.

Így aztán újakezdés után ismét futhattak az eredmény után, miközben az ellenfél nem tette meg azt a szívességet, hogy ezt könnyűvé tegye. A vezetést így már nem tudták megszerezni, a legközelebb az ellenfélhez, egy pontra, hat másodperccel a vége elé kerültek, végül mínusz hárommal zártak.

Azzal pedig, hogy így is ott lehetnek a nyolcas döntőben, nem túl sok örömet szereztek.

Tény, hogy távol még a kilábalás a mély gödörből, és bár a klub vezetősége tartotta ígéretét a keret megerősítését illetően, nagy kérdés, hogy van-e még idő a felzárkózásra a bajnokságban.

Jegyzőkönyv

Női kosárlabda Románia-kupa, nyolcaddöntő, 1. mérkőzés: CSM Alexandria – Marosvásárhelyi Sirius 54:53 (11-5, 20-7, 10-18, 13-23)

Alexandria, városi sportszarnok, 70 néző. Vezetete: Alexandru Ivan (Târgoviște), Cristina Anuței (Bukarest), Diana Oprea (Brassó). Ellenőr: Cristian Vilcinschi (Bukarest).

Alexandria: Hamson 15 pont, Mazilu 11 (1), Maltezo 8 (2), Koljandrova 8, Petrova 7 (1), Burcă 5, Crăciunescu, Bota, Lungu. Kispadon: Marin, Velcea, Babadac.

Sirius: Garrett-Hammett 15 pont (1), Horobec 14, Solyom 9 (3), Feiseș 5 (1), Lipovan 5 (1), Podunavac 2, Bučuk 2, Mircea 1, Ciciovan. Kispadon: Oancea.

Jegyzőkönyv

Női kosárlabda Románia-kupa, nyolcaddöntő, visszavágó: Marosvásárhelyi Sirius – CSM Alexandria 54:57 (15-15, 7-20, 17-9, 15-13)

Marosvásárhely, ligeti sportszarnok, 200 néző. Vezetete: Vlad Potra (Kolozsvár), Andrei Răileanu (Foksány), Tudor Crișan (Kolozsvár). Ellenőr: Marian Oprea (Brassó).

Sirius: Podunavac 14 pont, Horobec 13 (3), Lipovan 12 (2), Garrett-Hammett 9, Solyom 2, Feiseș 2, Bučuk 2, Mircea, Ciciovan. Kispadon: Oancea, Moga, Szász.

Alexandria: Maltezo 13 pont (1), Koljandrova 12 (2), Crăciunescu 12 (2), Petrova 11 (1), Lungu 4, Bota 3, Mazilu 2. Kispadon: Marin, Burcă, Velcea, Babadac, Hamson.

Eredményjelző

Női kosárlabda Románia-kupa, negyeddöntők, 1. és 2. menet (az első mérkőzés az első, a második a másodikként szereplő csapat pályáján, zárójelben az összesített eredmény): Kolozsvári U – Kézdivásárhelyi KSE 69:72 és 55:51 (124:123), CSM Alexandria – Marosvásárhelyi Sirius 54:53 és 57:54 (111:107), Bukaresti kiválósági központ – Bukaresti Agronomia 48:75 és 41:93 (89:168), Aradi FCC Baschet – Bukaresti Rapid 62:47 és 66:65 (128:112), Brassói Olimpia – CSM Târgoviște 80:53 és 74:60 (154:113), Sepsiszentgyörgyi Seps SIC – Konstancai CSM 87:64 és 66:61 (153:125).

A hat győztes mellett bejutott a nyolcas döntőbe a Kézdivásárhelyi KSE és a Marosvásárhelyi Sirius.

A sportfogadó oldalak szerint Franciaország lehet a befutó

A legkeresettebb sportfogadóval foglalkozó weboldalak szerint a címvédő Franciaországnak van a legnagyobb esélye a végső győzelemre a katarai labdarúgó-világbajnokságon.

Ezek szerint a franciáknak van a legnagyobb esélye a címvédésre, az argentinokat pedig minden sportfogadó oldal másodikként „rangsorolja”. A katarai torna negyeddöntőjében a brazilokat nagy meglepetésre búcsúztató horvát válogatott a harmadik a listán, és a sporttörténelem során először a legjobb négy közé jutó afrikai együttes, Marokkó kapta a legkevesebb esélyt a vb-cím megszerzésére.

A vb lehetséges gólkirályáról szintén egybehangzó a vélemények, ugyanis a jelenleg öt góllal éllovas Kylian Mbappé szerepel az első helyen az esélyesek között. A 23 éves francia támadót az argentinok sztárjátékosa, Lionel Messi követi, a harmadik helyre pedig a szintén címvédésre készülő Olivier Giroud került.

A katarai vb-n ma és holnap egyaránt este 9 órai kezdettel rendezik a két elődöntőt, amelyeknek során előbb Horvátország találkozik Argentínával, majd a franciák Marokkóval. A bronzmérkőzést szombaton, a döntőt pedig vasárnap rendezik.

Minden idők második legnagyobb meglepetését okozták a horvátok

A Gracenote (Nielsen cégesoport) kimutatása alapján a labdarúgó-világbajnokságok történetében a horvát válogatott minden idők második legnagyobb meglepetését szolgáltatta a kieséses szakaszban azzal, hogy 1-1-es döntetlent követően tizenegyesekkel kiejtette az öt világbajnoki címével csúcstartó brazil csapatot a katarai torna pénteki negyeddöntőjében. Ennél nagyobb meglepetést csak a bolgár válogatott okozott, amely az 1994-es vb negyeddöntőjében 2-1-re felülmúlta a német együttest.

A tíz legnagyobb meglepetés: 1. Bulgária – Németország 2-1 (1994, negyeddöntő) 30 százalék; 2. Horvátország – Brazília 1-1, 11-esekkel 4-2 (2022, negyeddöntő) 30,3; 3. Argentína – Brazília 1-0 (1990, nyolcaddöntő) 31,1; 4. Svájc – Németország 4-2 (1938, nyolcaddöntő) 31,2; 5. Chile – Szovjetunió 2-1 (1962, negyeddöntő) 32,1; 6. NSZK – Magyarország 3-2 (1954, döntő) 33,2; 7. Németország – Brazília 7-1 (2014, elődöntő) 33,8; 8. Belgium – Brazília 2-1 (2018, negyeddöntő) 33,9; 9. Horvátország – Németország 3-0 (1998, negyeddöntő) 34; 10. Uruguay – Szovjetunió 1-0 (1970, negyeddöntő) 34,5.

Belenyugodhatunk: a kiesés ellen fog játszani a férfi-kosárlabdacsapat

Pitești-en az utolsó dobáson elvezített mérkőzés után, amikor a marosvásárhelyiek a bírók által be nem fűjt szabálytalanságot reklamáltak, sokan abban bíztak, hogy hazai pályán sikerül visszavágni. Ehhez azonban kevésnek bizonyult a CSM, bár pénteken bejelentették, hogy a keretet a továbbiakban Radoslav Vujadinović is erősíti. Beszédes egyébként, hogy az előző idényt az utolsó helyen végzett Csíkszereda volt játékosát hozták Marosvásárhelyre, akit a székelyföldi klub nem hívott vissza az új idényre...

Az utolsó negyedben volt ugyan egy pillanat, amikor a sportszarnokot ismét megtöltő lelkes nézők nagyon bíztak a győzelemben, hiszen az ellenfél korai kilázítását kihasználva a marosvásárhelyieknek sikerült ledolgozniuk egy 16 pontos hátrányt, és négy perccel a vége előtt két ponttal, 76:74-re átvinni a vezetést. Ezután azonban csak a vendégek szereztek már pontot a végéig, mert a hajrában mutatkozik meg igazán egy csapat ereje.

Egyébként pedig George Trif gárdája nem ekkor veszítette el a

meccset, hanem már az első félidőben, amelynek a végén 21%-os volt a hazaiak dobószázaléka mezőnyből, miközben a vendégek 60%-on járt. Ez a védelmek közötti különbséget nagyon jól mutatja.

Freeman azt az érzést keltette, hogy akkor és azt tesz, amit és amikor akar, Jevtović a kosár alatt pedig a maga 70%-os dobószázalékával uralta a párharcot, bárki is próbálta megakadályozni. Ugyanakkor támadásban nehezen tudtak dobópozíciót kiharcolni, egy adott pillanatban a kilátástalan bejátszá-

Jegyzőkönyv

Kosárlabda Nemzeti Liga, 10. forduló: Marosvásárhelyi CSM – FC Argeș Pitești 76:83 (23-26, 16-24, 19-20, 18-13)

Marosvásárhely, ligeti sportszarnok, 1600 néző. Vezetete: Alin Faur (Temesvár), Dragoș Nicolae (Bukarest), Răzvan Opreș (Nagyszeben). Ellenőr: Viorel Constantinescu (Kolozsvár).

Marosvásárhely: Martinić 16 pont (2), Vujadinović 14 (1), Gajović 13 (3), Sánta 12, Șolopa 8, Lowrance 7, Nistor 4 (1), Person 2, Bölöni, Solyom. Kispadon: Engi-Rosenfeld, Mureșan.

FC Argeș: Jevtović 24 pont, Cunningham 15 (1), Freeman 15 (1), Massey 12 (2), Zeković 8 (1), Fometescu 6 (2), Măciucă 3 (1), Voinescu, Gavrilă. Kispadon: Chirot, Andrieș, Milutinović.

Eredményjelző

Kosárlabda Nemzeti Liga, alapszakasz:

* A csoport, 8. forduló: SCM U Craiova – Zsilvásárhelyi CSM 89:75; 9. forduló: Csíkszeredai VSKC – FC Argeș Pitești 57:85, Bukaresti Rapid – SCM U Craiova 63:79, Zsilvásárhelyi CSM – Nagyszebeni CSU 74:77; 10. forduló: Csíkszeredai VSKC – SCM U Craiova 78:83, Marosvásárhelyi CSM – FC Argeș Pitești 76:83, Zsilvásárhelyi CSM – Petrolul Ploiești 64:74, Bukaresti Rapid – Nagyszebeni CSU 83:76.

* B csoport, 8. forduló: CSO Voluntari – Galaci CSM 102:81; 9. forduló: Foksányi CSM 2007 – CSO Voluntari 68:95, Bukaresti Laguna Sharks – Nagyvárad CSM 61:89, Konstancai CSM Athletic – Bukaresti Dinamo 87:89, Galaci CSM – Temesvári OMHA Mozzart Bet 88:80; 10. forduló: Bukaresti Laguna Sharks – CSO Voluntari 53:75, Foksányi CSM 2007 – Temesvári OMHA Mozzart Bet 71:79, Galaci CSM – Bukaresti Dinamo 78:82, Konstancai CSM Athletic – Bukaresti Steaua 81:70.

Fotó: Nagy Tibor

sokkal, amelyeket sorra fülelt le az ellenfél, a női csapat hasonló hibáira emlékeztettek.

A keretet sújtó sérüléshullám ráadásul ezen a meccsen is folytatódott. Ha Borșa mankóval jelent meg a teremben, az utolsó negyedben Gajovićot is le kellett támogatni a pályáról, és féltő, hogy kiújult a térsérülése, akkor viszont hosszú ideig nem láthatjuk a parketten.

Az alapszakasz visszavágóinak első fordulójában rendezett mérkőzés így megerősítette, amit eddig is sejtettünk, de most már bizonyosan belenyugodhatunk: idén a kiesés ellen küzd majd az alsóházban a marosvásárhelyi együttes, és – miután Csíkszeredában kikapott – igencsak össze kell majd szednie

magát, hogy megkapaszkodjon az élvonalban.

A hétvégén a CSM a SCM U Craiova otthonába látogat, amelyet emlékeztetés módjára sikerült legyőznie hazai pályán, az akkori sikert azonban nem követte újabb, azóta zsinórban hat vereséget szenvedtek George Trif legényei. (bálint)

Techuniverzum

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Hasznos frissítéseket kapott a Google Maps

A Google Maps a legnagyobb arányban használt térképszolgáltatás a Föld minden táján. Időről időre javítanak rajta, hogy még jobban működjön. Ezek a frissítések általában eredményesek, hiszen emlékezhetünk rá, hogy pár évvel ezelőtt a térképszolgáltatás összekeverte a címekeket, nem jó helyre és nem jó úton vitte a felhasználót. Mára már nélkülözhetetlen társ azokon az utazásokon, ahol nem ismerjük az adott települést. De még az általunk ismert útvonalakon is hasznos lehet a Google Maps, hiszen figyeli a forgalmat, és sokszor jobb alternatívát kínál, mint az adott felhasználó által megszokott útvonal. Arról nem is beszélve, hogy megnézhetjük rajta, hol van a legközelebbi benzinkút, parkoló, hotel, étterem. Összességében nézve a Google Maps számos lehetőséget kínál a felhasználóknak, nélküle elég körülményes lenne az utazás. És ha ez nem elég: a népszerű térképszolgáltatás három funkcióval bővült a közelmúltban.

Az egyik egy már létező funkció továbbfejlesztése. Azon elektromosautó-tulajdonosok, akik már eddig is Google Mapset használtak, tudják, hogy a térképszolgáltatásba be van építve egy valós idejű információkkal szolgáló töltőállomás-kereső. Azaz lehet tudni, hogy az adott töltőpont éppen használatban van-e vagy sem. Ez a funkció egészül ki a jövőben egy szűrővel, a Google Maps ugyanis lehetővé teszi, hogy a felhasználó csak a gyorsöltőkre keressen

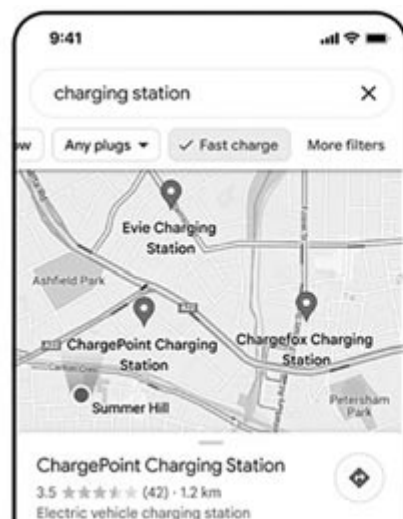
rá. A gyorsöltők alatt az 50 kW-os vagy annál nagyobb teljesítményű töltőállomásokat érti a rendszer. Erre lehetne azt mondani, hogy nem nagy dobás, hiszen az autópályák melletti töltőpontok – már ahol van – szinte mindegyike megfelel ennek a követelménynek. Abban a városban, ahol élünk, akár fejből is tudjuk, hogy hol vannak a gyorsöltők. Csakhogy egy más helységről érkező autósoknak nagyon is hasznos lehet, ha megnézheti, hol töltheti fel gyorsabban az autóját. Ehhez a funkcióhoz tar-

tozik az is, hogy a felhasználó ki tudja választani, hogy csak olyan töltőpontokat mutasson a rendszer, ahol a töltőfej kompatibilis az ő autójával. Ezzel a gondlattal a Google elejét vette azon problémáknak, hogy olyan töltőponthoz menjenek a felhasználók, ahol, bár van szabad hely, és gyorsan tudnák tölteni az autót, nem tudják csatlakoztatni. Bár nincs olyan sokféle töltőfejtípus – szám szerint három –, ez a funkció aranyat érhet számos embernek.

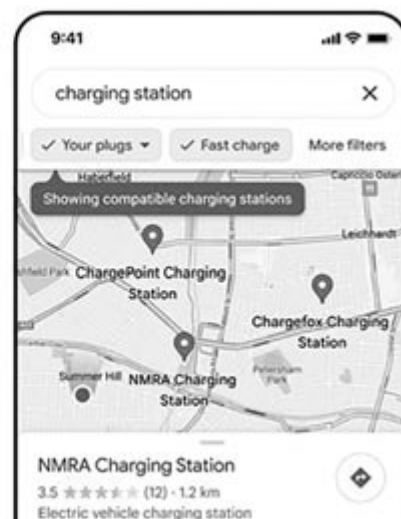
A másik újítás a fizikailag hátrányos helyzetű személyeket segíti. Hiszen most már nem csak azt lehet megnézni, hogy az adott helyet meg lehet-e közelíteni kerekesszékekkel, hanem azt is, hogy a kerekesszékesek számára van-e akadálymentesített ülőhely, mellékhelyiség vagy parkolóhely. Ez a funkció azok számára is hasznos lehet, akik például babakocsival vagy gurulós bőrönddel utaznak. Ahhoz, hogy elérjük ezt a funkciót, az alkalmazásban a beállítások fül kisegítő lehetőségek menüpont alatt be kell kapcsolni a kerekesszékekkel megközelíthető helyek funkciót. Ha ezt megtettük, az azt követő keresésben már meg fog jelenni egy kis kék kerekesszékes ikon azon helyek mellett, ahol van akadálymentesítés, mellékhelyiség vagy parkolóhely.

De talán a harmadik funkció a legizgalmasabb, azonban ezt a fejlesztést első körben csak a Londonban, Los Angelesben, New Yorkban, Párizsban, San Franciscóban és Tokióban élők érthetik el. Ezekben a városokban a kiterjesztett valósággal bővíthetjük ki a kameránk által vett utcaképet, ami megmutatja, hogy merre van a legközelebbi kávézó, ATM vagy bank. Ez a jövőbe mutató interaktív útbaigazítás olyan fontos információkat is tartalmaz, mint például az adott hely árfekvése, értékelése és nyitvatartási programja.

Mindhárom új funkció elérhető androidos okostelefonokon és iPhone-okon is.

Google Maps-újítások

Forrás: Google

Kellendőbbek a drágább iPhone-ok

Hiába van világviszonylatban rég nem látott infláció, az Apple nem panaszkodhat. Idén is szépen fogynak az új iPhone-ok, és ha ez nem lenne elég, a vásárlók inkább a drágább, vagyis a Pro modelleket választják, a csillagászati ár ellenére is. Legalábbis ez derült ki az Egyesült Államokban nemrég elvégzett felmérésből.

A Consumer Intelligence Research Partners (CIRP) már egy évtizede figyeli az Apple-lel kapcsolatos piaci adatokat az Államokban. Legutóbbi jelentésük 2022 harmadik negyedével végződik, azaz szeptemberrel, és elég érdekes eredményeket mutat, amelyek megmagyarázzák a drágább iPhone 14 modellek iránti keresletet.

Éppen szeptemberben mutatta be az Apple az iPhone 14 modelcsaládot – iPhone 14, iPhone 14 Plus, iPhone 14 Pro és iPhone 14 Pro Max –, a CIRP felméréséből pedig az derül ki, hogy a modellek iránt nem egységes a kereslet. A vásárlók a Pro és Pro Max modelleket vinnék, azonban ezekre elég sokat kell várniuk az ellátási láncban tapasztalható problémák miatt. Ezzel szemben az iPhone 14 és iPhone 14 Plus nem igazán népszerű a felhasználók körében. És itt nem arra kell gondolni, hogy kisebb rájuk az igény, hanem arra, hogy egyáltalán nem fogynak, és az Apple kénytelen volt átalakítani a gyártási kapacitását, csökkentve a két olcsóbb modell és növelve a Pro modellek előállításának számát. Mindezt úgy, hogy az év első felében az almás céghez közel álló személyek olyan információkat közöltek, hogy az Apple nagy reményeket fűz az iPhone 14 Plus-hoz, mert azt tapasztalta, hogy a kisebb méretű mini nem kelti fel a felhasználók érdeklődését, mindenkinek a nagyobb telefon kellene. Ezért született meg a Plus, de úgy fest, hogy sokan vallják az ismert mondást, mely szerint ha lúd, legyen kövér.

Vannak azonban más okok is, amelyekre a CIRP felmérése rávilágít, ezeken az érveken pedig az Apple-nek is érdemes lenne elgondolkozni. A felmérésből az derül ki, hogy az alapmodellek azért nem annyira sikeresek, mert a felhasználók számára egyre fontosabb, hogy minél több tárhely legyen a telefonon, és ezért hajlandóak többet – sokkal többet – fizetni. Az iPhone 14 Pro és Pro Max például megvásárolható 1TB-os kivitelben is, de hasonló méretű tárhelyük volt már tavaly is az iPhone 13 Pro és Pro Max modelleknek. Talán a jövőben várható iPhone 15 modelcsaládnál az Apple gondolni fog a nagyobb tárhelyvariációkra is az olcsóbb modellek esetén.

Természetesen hosszan lehetne vitatkozni arról, hogy kinek kell ekkora tárhely egy telefonban, viszont a CIRP felmérése arra mutat rá, hogy nagyon is sok felhasználónak. Ezek biztonságosabbnak gondolják, ha a telefonjukon van az adat, és nem egy felhőben, vagy talán mindkét helyen tárolják. Arról nem is beszélve, hogy a fotók, videók és alkalmazások is mind több tárhelyet vesznek igénybe. Továbbá van

iPhone 14 Pro Max

Forrás: Apple

iPhone 14 Plus

Forrás: Apple

még egy tény, ami mellett nem szabad elmenni: Romániában vagy Kelet-Európában csillagászati árak tűnik – a 2500 lej körüli nettó átlagbér mellett – egy telefonért a 10.000 lej, viszont az Egyesült Államokban az iPhone 14 Pro Max 1 TB-os változatáért 1600 dollárt kérnek, ami a nagyobb városokban egy átlagos fél havi fizetés. Így pedig már nem is tűnik olyan soknak.

Az olvasó írja

Szerkeszti: Mezey Sarolta

Bőséges forrás

Kuszálík Péter

A rend-rendetlenség témakör kiméríthetetlennek tűnik; úgy vélem: hónapokig lesz még miről írnom... Elegendő, ha csak a régi időköt a maihoz hasonlítom. A Ceau elvtárs idejében bevezetett munka törvénykönyve még évekig működött; 2001-ben munkaköri konfliktusba keveredtem, s annak alapján tudtam megvédeni az álláspontomat. Nem tetszik elhinni: a 'hogyan rúgjuk ki a dolgozót?' fejezet paragrafusai nem a munkaadót, hanem a munkavállalót védelmezték. Ehhez képest a mai francia törvénykezés még feudális gyökerekből táplálkozik. Mőszjő T.-t azért rúgták ki a munkahelyéről, mert „nem volt hajlandó munka utáni italozásban és *csapat-építő* tevékenységekben részt venni” (444.hu, nov. 28.). T. úr bíróságra vitte az ügyet, ahol neki adtak igazat, a „bírósg kimondta: a cégek nem bocsáthatják el a munkavállalóikat csupán azért, mert nem elég szórakoztatók”. Magyarán szólva: a bíróság rendet csinált. A józan ész is azt mondja: a cég nem kötelezheti az alkalmazottait ilyen-olyan „társadalmi tevékenységben való részvételre”, tehát T. úrnak joga volt nemet mondania, s a tiltakozása sem lehetett ok a felmentésére.

Álljunk meg csöppnyi időre, mert a csapatépítésnek nevezett baromság itthon is egyre nagyobb teret hódít. Az interneten találtam azt a cikket is, amelyik „a szabad világ legidősebb céges kultúráiról” értekezik: „Amikor főnökasszonyal a thaiföldi csapatépítésen

sztriptíz-bárba kellett menni” (444.hu, 2017. máj. 9.). Az összeállítás egyik jellemző története, röviden. Altalában a főnökasszony döntötte el, hogy mi legyen a 'csapatépítő' társasjáték; minden este 3-4 óra hosszat játszottak: muszájból, pedig „mindenki ment volna aludni, volt már, hogy az asztalon elfeküdtünk, de játszottunk. Természetesen »nem volt kötelező«, de ha nem voltál ott, másnap kapad a levelet, hogy nem vagy közösségi ember, mindenki más játszott, és mindenki más jól érezte magát. A beteg, lázas szakácsot este nyolckor az ágyból verték ki játszani, mert »majd attól jobban lesz«, másnap nem győztek vele üvöltöni, mert alig állt a lábán.” Stb.

Van még ilyen szöveg, de helyszűke miatt csak a címet és az elérhetőséget idézem: Miért kell egy emberi lénynek a munkáján felül szörnyűséges dolgokban részt vennie, csak mert egy nagy cégnél dolgozik? (444.hu, 2017. márc. 27.)

A csapatépítés (az angol *team-building* szó fordítása) eszméje a szocializmus elméletéhez hasonló karriert mondhat magáénak: kicsiben és alapfokon türethetően működik, talán még haszna is van, de nagy léptékben kibíratatlan, mint minden, amit eltúloznak. A vattacukor apropóján korábban már azt is kifejtettem, hogy mindenfajta idiotizmus jó megélhetési forrást jelent – egy másik cégnek.

A csapatépítő összejövetelek egyik 'ajánlott' szórakozása a *lasertag* nevű játék. Ártalmatlan lézerpuska, az 'ellenfélre' tűzőtt

érzékelőt kell eltalálni; az iskolai kirándulások számháborújának és a vásári céllövölde ötletének ötvözete. Minden, magára adó cég megvásárol egy-egy komplett készletet, mert divatos státuszszimbólum. Ha megrendeled, másnap a küszöbödig viszik. Így reklámozzák: „Ha a gyermekkorod szabadságára vágysz... – Te is szeretted a gyermekkorodban bújóskazni? Számháborúzni? Ha igen, akkor a Lasertag a Te 'felöltött' játékod lesz, hiszen magába ötvözi mindezek keverékét csak sokkal életszerűbb és izgalmasabb formában, igazi kikapcsolódást jelentve a mindennapos hajszából.” A reklám 12 pontban sorolja föl a *lasertag* előnyeit – pl. „növeli az egymás iránti bizalmat” (?) –, a legfontosabb jellemző ('mi remekül megélünk belőle') nem szerepel a listában.

Imádom, mert ezt is a *szabadságra* hivatkozva próbálják rátkézni az emberekre. Én másképp látom, ennek okán egymás mellé teszem az *eladó* és a *vevő* szempontjait: „Ha a gyermekkorod szabadságára vágysz...”, akkor inkább „úgy kellene alakítani a társadalmunkat, hogy az embernek felesleges konfliktushelyzetekbe való keveredés, iskolai ünnepségeket idéző koreográfiák bemutatása és egyéb, alapvetően magánéleti programokon való céges részvétel helyett csak azt kelljen csinálnia, amiért fizetik!”

Úgy látom, egyetlen rendszer sem tud *kényszeres pótcselekvések* nélkül működni.

A király katonái a Pál utcai fiúk bőrébe bújtak

Az idei évben az Adj, király, katonát! csoportos ifjúsági vetélkedő első két fordulója, az előző évi kiadáshoz hasonlóan, online folyt. A gyerekek öröme viszont sikerült személyesen megszervezni a nagyszabású MindentEldöntőt Székelyudvarhelyen, a Baczkamadarasi Kis Gergely Református Kollégiumban.

A MindentEldöntőre a 153 bejelentkezett csapatból 40, három- vagy négyfős csapat jutott tovább Erdély különböző településeiről. A székelyudvarhelyi MindentEldöntőn a regisztráció után következett a megnyitó, ahol Apetroae Lucas, az Adj, király, katonát! csoportos ifjúsági vetélkedő projektfelelőse köszöntötte a diákokat és tanárokat, majd a vetélkedőnek otthont adó Baczkamadarasi Kis Gergely Református Kollégium aligazgatója, Győri Izabella üdvözölte a résztvevőket, akinek köszönjük a segítséget és az együttműködést.

A termekben egyszerre nyolc csapat versenyzett párhuzamosan, és a feladatok után új terembe vándoroltak. A Pál utcai fiúk című regény által inspirált helyszíneket kellett bejárják, a Fűvészkeret, Rác tanár úr irodáját, a Nemecek-házat, a Múzeumkert, ahol különböző próbákat kellett teljesíteniük: naplóírás, szabadulószoza, Maradj talpon!, illetve jeleneteket kellett felismerniük. A feladatok megoldása során egyaránt volt szükség a tárgyi tudásra, leleményességre. A

dobogóra a következő csapatok léphettek fel:

I. helyezett: #agrundmivagyunk – Csittszentiván, csapattagok: Marosi Szabolcs Márk, Bartus Eszter Boróka, Zöld Debóra, Csutak Frida Tamara, felkészítő tanár: Szabó Csilla.

II. helyezett: az Olvaslakaiak – Görgényüvegsúr, csapattagok: Nagy-Szabó Boglárka-Rebeka, Bocskai Abigél, Finna Krisztián-Róbert, Vass Alfonz, csapatfelkészítő tanár: Szász Teréz.

III. helyezett: az Öreg Betyárok – Etéd, csapattagok: Szilveszter Gergő Mózes, Máthé Áron, Jenei Tamás, Gagy Krisztián, felkészítő tanár: Kiss-Márton Rozália.

Különdíjban részesült: a Pál utcai kölykök csernatonai csapata, tagjai: Biró Kristóf, Kocsis Anna Timea, Vén Heléna, Hölczer Hanna Nikolett, felkészítő tanár: Tóth Anna Mária, továbbá a Pál utcai lányok marosszentgyörgyi csapata, tagjai: Gábor Eszter, Manea Tamara, Vízi Boróka, felkészítő tanár: Kovács Enikő.

A 16. Adj, király, katonát! ifjúsági vetélkedőt a Magyar Ifjúsági Tanács szervezte, partnereink az Erdélyi Ifjúsági Keresztyén Egyesület, az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egyet és az Udvarhelyi Fital Forum. A vetélkedő támogatója Székelyudvarhely Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala volt.

Horváth Réka

Tehetségfejlesztő program a marosvásárhelyi 15-ös napköziben

Nagy örömünkre, az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő által meghirdetett, Hazai és határon túli, tehetségfejlesztő tevékenységet végző szervezetek támogatása című pályázati kiírásra benyújtott programtervünk elnyerte a Kulturális és Innovációs Minisztérium támogatását, és a Csillagvirág Egyesület által benyújtott pályázat a Nemzeti Tehetségprogram részese lehet.

A tervezett tehetségfejlesztő program értelmi-érzelmi és szociális fejlesztő tevékenységein 4-6 éves, a marosvásárhelyi 15-ös napközi otthonba járó magyar tagozatos 26 óvodás gyermek vesz részt. A hagyományörzés, az ünnepek megülése oktató-nevelői tevékenységünk szerves részét képezik már évek óta, melyben hangsúlyos szerepet kap a gyermekek életkorának megfelelő művészeti nevelés. A szociális érzékenyítés is helyet talál a nemzeti kulturális gyökerekre építő személyiségfejlesztésben. Az elképzeléseket és tapasztalatokat ötvözve, az óvodáskorú gyermekeink igényeinek és életkori sajátosságainak megfelelően dolgoztuk ki komplex tehetségfejlesztő programunkat. Ennek a Hagymányok bábruhában elnevezést adtuk, mely során a hagyományörzéssel, az ünnepeinkkel, a jeles napokkal kapcsolatos népszokásokat, népi gyermek-

játékokat, meséket és legendákat szeretnénk dráma- és saját készítésű bábjátékokkal megjeleníteni.

A tanév folyamán hat ünnepkört, jeles napot ismerünk meg a hozzájuk fűződő tartalommal együtt: a Mihály-napi és Márton-napi népszokásokat, az adventi népszokásokat, a farsangi alakoskodást, a húsvéti és pünkösd-i népszokásokat. Meggyőződésünk, hogy az aktív, a bátorító nevelés hatása felkelti a gyermekben a kíváncsiságot. Célunk, hogy változatos lehetőségeket teremtsünk, hogy a népi gyermekjátékok által, a népszokások megismerésével, a mesék, legendák, szövegek megértése révén, játékhelyzetekben (dráma- és szerepjátékok, bábozás) minél több sikerélményt szerezzenek.

A tehetségfejlesztő program sikeres kivitelezése megbízhatóan elősegíti a részt vevő óvodás gyerekek személyiségfejlődését. Bízunk abban, hogy a kiemelt tevékenységek számára támogató légkör alakul ki, a kevésbé különleges adottságúak is motivációt, örömet nyernek majd a kezdeményezéshez vagy az együttműködő részvételhez.

Mánya Enikő és Pásztori-Kupán Imola, a Csillagvirág Egyesület tehetségfejlesztő projektjének lebonyolító

Kolozsvár, te drága

Neves kincses városunkba látogatott egy vadasdi csoport, amely előbb a Farkas utcai református templom istentiszteleten vett részt, majd következett a Házsongárdi temető meglátogatása. Miután a Bulgakov étteremben ebédeltünk, meglátogattuk a teológiai intézetet. Volt még annyi idő, hogy a csapat ellátogasson a szépen felújított Szent Mihály-templomba, a Mátyás szoborcsoporthoz. Aztán a sétatéri Magyar Operában a Csárdáskirálynőnek tapsolhattak – sokadmagukkal, Erdély minden tájáról érkezett nézőkkel.

Dsida sírboltjánál, a Házsongárdban, ahol klasszikus költőnk nyughelyének közelében olvashattuk az erdélyi magyar irodalom egyik legszebb sírversét:

„Megtettem mindent, amit megtehettem,
kinek tartoztam, mindent megfizettem.
Elengedem mindenki tartozását,
felejtse el arcom romló földi mását.”

Bárcsak sokan olvasnák – magyarok és nem magyarok – ezt a gyönyörű idézetet, s „elengednék” mások tartozását...

Székely Ferenc

A robottal nem lehet ügyet intézni

Az őszi folyamán kábelt cserélt a Digi. Nálam is kicserélték. Több alkalommal betelefonáltam a céghez, de csak a robot válaszolt. A szerelőknél is ki volt kapcsolva a telefonjuk. Körülbelül egy hónapig próbáltam felvenni valakivel a kapcsolatot, de nem sikerült. Találkoztam a szerelőkkel vagy javítókkal a blokkok között, üldögéltek egy DIGI-s kocsi, tehát pihentek, és nem dolgoztak. Amikor kérdeztem tőlük valamit, nemmel válaszoltak, durván. Szükség lett volna az új kábelen valamit módosítani, a dekódert felszerelni, és beállítani a tévécsatornákat. Én is előfizetője vagyok a Diginak, tudtommal a szerelők és javítók az előfizetők befizetéseiből kapják a meg nem érdemelt fizetésüket. Egy héttel ezelőtt elmentem az RDS-DIGI Tudor

negyedbeli kirendeltségéhez, gondoltam, hogy személyesen tudok valamit intézni. Déli órában voltam ott, legalább 10-15 szerelő állt az udvaron, beszélgettek vagy szórakoztak körben állva. Elpanaszoltam a panaszomat, de csak ígéretet kaptam, tett nincs a mai napig sem.

Kérdezem mint abonáns: a DIGI-nél miért nem létezik egy iktató, ahol a panaszt írásban be lehet nyújtani? Miért nem létezik egy személy, egy olyan alkalmazott, akivel beszélni lehet, aki feljegyzi az előfizetők panaszait? Robot helyett ez a személy kellene válaszoljon. Ahogy észrevettem, csak a bérleti díj befizetése érdekli a céget!

Kádár Árpád, Marosvásárhely

A rovatban közölt levelek tartalmáért, a tényállítások hitelességéért a szerzők a felelősek.

Elektronikus postán is fogadjuk leveleiket.

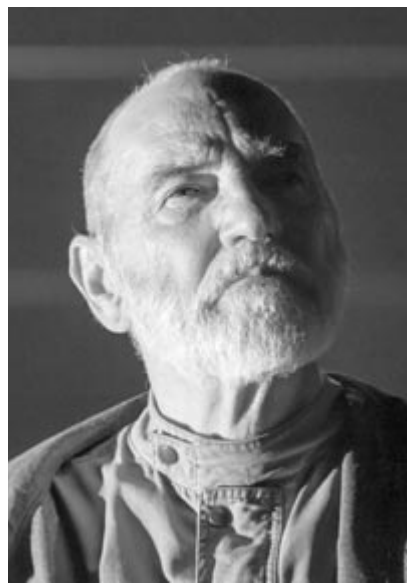
A levélírók minden esetben tüntessék fel telefonszámukat és lakcímüket.

Címünk: nepujtag@e-nepujtag.ro

Nemes Leventét ünneplik Könyvbemutató és közönségtalálkozó

Igaz ugyan, hogy nem Marosvásárhelyen kerül rá sor, de vásárhelyi vonatkozással is rendelkezik a hét végén tartandó, két fontos évforduló alkalmából sorra kerülő, online is követhető esemény, illetve annak ünnepeltje: Nemes Levente színművész, a sepsiszentgyörgyi Tamási Aron Színház társulatának tagja, egykori igazgatója.

Nemes Levente hatvan éve kezdte el színészi pályáját a marosvásárhelyi színházban, és ötven éve szerződött Sepsiszentgyörgyre, ahol az elmúlt fél évszázadban mintegy százötven szerepet alakított. A kettős évfordulót könyvbemutatóval egybekötött közönségtalálkozóval ünneplik december 17-én délután 6 órától a sepsiszentgyörgyi színház kamaratermében, a rendezvényre a belépés díjtalan.

Nemes Levente 1962-ben végzett a marosvásárhelyi Szentgyörgyi István Színművészeti Főiskolán, utána 1972-ig a marosvásárhelyi színház színésze volt. 1972-től mindmáig a sepsiszentgyörgyi színház színművésze, 1992–2005 között az intézmény igazgatói tisztségét is betöltötte. 2008-ban nyugdíjba vonult, de azóta is folyamatosan játszik, az idei évadban például négy

előadásban is szerepet vállalt. Nyolcvanhárom évesen is meghatározó személyisége a Tamási Aron Színház társulatának.

Amint azt a szervezők méltatásában olvashatjuk, valamennyi alakításában eredeti, hiteles, magánemberként bölcs és megfontolt, művészetét talán az igényesség és a megújulásra való örök törekvés jellemzi leginkább. Színházvezetői munkájához kötődik a társulat művészi célkitűzéseinek újrafogalmazása, 1995-ben az ő kezdeményezésére valósult meg az a bizonyos, sokat emlegetett fúzió a sepsiszentgyörgyi színház és a gyergyószentmiklósi Figura Stúdió Színház társulata között, amely megnyitotta az utat a szentgyörgyi színház immár több évtizeden át tartó szakmai sikersorozata felé.

Nemes Levente olyan vezetőtípus, aki szívesebben marad háttérben az ügy mögött, amelyet szolgál. Szerepéről elismerő kritikák hosszú sora jelent meg magyar és román nyelven egyaránt, munkásságát számos díjjal jutalmazták. Színház iránti szeretete, alázata, színészi és színházvezetői elkötelezettsége példaértékű volt az elmúlt fél évszázadban mindazok számára, akik a kultúra bármely területén alkottak Sepsiszentgyörgyön, egyénisége mély nyomot hagyott a város művészi arculatán.

A december 17-i közönségtalálkozó a marosvásárhelyi származású Nagy B. Sándor dramaturg, újságíró faggatja Nemes Leventét életéről, pályájáról, a beszélgetést vetítések kísérik, melyek során a színművész fontosabb szerepeit elevenítik fel. A közönségtalálkozó végén Szebeni Zsuzsa színháztörténész, a Liszt Intézet Sepsiszentgyörgy vezetője méltatja a Nemes Levente életéről szóló, Nagy B. Sándor által írt beszélgetőkönnyvet, mely a helyszínen megvásárolható és dedikálható lesz. Jó hír mindazok számára, akik nem lehetnek jelen személyesen az eseményen, hogy a közönségtalálkozót élőben közvetíti a Tamási Aron Színház a Facebook-oldalán, így az Marosvásárhelyről is követhető lesz. (Knb.)

A nemek közötti esélyegyenlőség javításáról fogadott el nyilatkozatot a parlament

Romániában a nemek közötti esélyegyenlőség javításáról, a nők hangsúlyosabb politikai szerepvállalásának támogatásáról fogadott el nyilatkozatot a parlament hétfői együttes ülésén.

Az ünnepélyes külsőségek közepette, 235 szavazattal, 24 ellenében és 5 tartózkodás mellett megszavazott parlamenti nyilatkozat bátorítja a nők teljes körű részvételét a jelentős közpolitikai programok fejlesztésében, finanszírozásában és megvalósításában, és megerősíti, hogy törvényi beavatkozásra van szükség ahhoz, hogy a nők a férfiakéval azonos arányban jussanak képviselthez a politikában, illetve vezető tisztségekhez a szakmai szférában.

A nyilatkozat elutasítja a nemi diszkrimináció bármely formáját, a nők és lányok elleni erőszakot, a kényszerházasságot, a kiskorúak házasságát, a gyermekvállalás feletti jog korlátozását, a nők és férfiak munkahelyi alkalmazásában vagy bérezésében megnyilvánuló megkülönböztetést.

A parlamenti nyilatkozat üdvözli azokat a törvénykezdeményezéseket, amelyek nemi kvóták bevezetésével biztosítják a nők arányának növelését az önkormányzati, parlamenti és európai

parlamenti választások jelöltlistáin.

A szenátus májusban nagy többséggel megszavazta a többpárti kezdeményezést, amely arra kötelezné a politikai szervezeteket, hogy a parlamenti választásokon legalább minden harmadik jelöltjük nő legyen. A tervezet szerint mind a nők, mind a férfiak esetében legalább 33 százalékos részarányt kell biztosítani a jelöltlistákon, oly módon, hogy két azonos nemű jelölt után kötelező módon ellenkező nemű jelölt kell következzen. Azokat a jelöltlistákat pedig, amelyek nem tesznek eleget a nemi kvóta előírásainak, a választási bizottság elutasítja.

A választásokra vonatkozó nemi kvóta bevezetéséről szóló tervezet indoklása szerint Románia lakosságának 51,1 százalékát teszik ki a nők, de a 2020. évi önkormányzati választásokon a jelöltek alig 22,9 százaléka volt nő, és ugyanabban az évben a parlamentben 17 százalékos képviselőlethez jutottak a nők (82 a 466-ból), ami visszaesést jelent a korábbi ciklushoz képest (19 százalék).

A tervezet végső formájáról a képviselőház hivatalos dönteni, az alsóház azonban még nem tűzte napirendre. (MTI)

Nagy sikere volt a Szentegyházi Gyermekfilharmónia adventi koncertjének

Telt házas adventi koncertet adott a világszerte ismert és elismert Szentegyházi Gyermekfilharmónia a szászrégeni Eugen Nicolar Művelődési Házban – az Erdélyi Magyar Szövetség és a Minta ifjúsági szervezet rendezésében.

Az ünnepi eseményt követően a koncert főszervezője, az EMSZ szászrégeni elnöke, Pál Zoltán elmondta: szívet melengető, valódi közösségformáló ereje volt a rendezvénynek, melyből a szászrégeni és Maros megyei EMSZ szervezetei is kivették a részüket. „Köszönet a szervezőknek és a résztvevőknek is, hogy lehetővé tették a 140 főt számláló, világszerte ismert és elismert gyermekkoros fellépést” – mondta Pál Zoltán.

„Ott, ahol van magyar gyermek, ott lesz magyar jövő is. A szászrégeniek erőn felül teljesítet-

tek, hogy bebizonyítsák ezt, valamint hogy valódi adventi hangulatot csempésszenek az ünneplő szászrégeniek és a Maros megyeiek szívébe” – nyilatkozta Brassai Hunor, a Minta elnöke.

A szervezők köszönik mindenkinek a megtisztelő jelenlétét, valamint áldott adventi készülődést és karácsonyi ünnepet kívánnak.

Az Erdélyi Magyar Szövetség sajtóirodája

Szakma és művelődés magas színvonalon Élmény volt „végigjárni”

Értékes, tartalmas, a hivatás gyakorlásában való elmélyülést és a szórakozást szervező összehangoló továbbképzésen vett részt 80 Maros és 40 Harghita megyei iskolaigazgató, pedagógus november végén a keletmagyarországi Szarvason és Békéscsabán, Gyula és Szeged érintésével. A Járd végig! elnevezést viselő IV. Kárpát-medencei Pedagógiai Konferencia és Módszertani Napok a Szeged-Csanádi Egyházmegye Gelsey Vilmos Pedagógiai Intézete és az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő összefogásával jött létre az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program keretéből származó anyagi támogatással. A szervezésben a Gelsey Vilmos Pedagógiai Intézet társa a szegedi Gál Ferenc Egyetem szarvasi Pedagógiai Karának gyakorlóintézménye volt.

A meghatározó és látványos ünnepségen Babák Mihály, Szarvas polgármestere, dr. Lipcsei Imre tanszékvezető főiskolai tanár kö-

szöntötte a vendégeket, majd a kormány nevében dr. Latorcai Csaba, a Területfejlesztési Minisztérium miniszterhelyettese nyitotta meg ünnepélyesen a rendezvényt, és szólt elismeréssel a szervezők által végzett munkáról, a programon ugyanis több mint 6.000 diák és 1.700 pedagógus vett részt.

Egy legenda születésének margójára címmel Bíró Gyula igazgató, egyetemi docens, a program szakmai vezetője ismertette a Járd végig! program szakmai elemeit. A megvalósulás eredményeiről az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő részéről Schaffer Beatrix alprojektvezető számolt be. A képzések hasznosulását egy külföldi magyar pedagógus szemszögéből Csorba Árpád István foglalta össze a marosvásárhelyi Szász Adalbert Sportliceumtól.

A továbbiakban két plenáris előadás hangzott el, dr. Kelemen Lajos pszichológus a sikeres iskolakezdés kulcskérdéseiről, Uzsálné dr. Pécsi Rita főiskolai docens, az Apor Vilmos Katolikus Főiskola oktatója Fejleszt vagy rombol? címmel az okoseszközök okos használatáról tartott előadásával nyerte el a peda-

gógusok tetszését. A projektről Együtt dobban címmel láthattak rövid filmet a résztvevők.

A program utolsó délelőttjén három előadás hangzott el. Az értékelvű pedagógia óvodától iskoláig témáról dr. Pálfi Sándor, a Debreceni Egyetem tanszékvezető egyetemi tanára, dékáni referense adott elő. Sarusi Etelka, a Szeged-Csanádi Egyházmegye Gelsey Vilmos Pedagógiai Intézetének vezető pedagógiai szakértője a gyermeki agresszió kezeléséről, Bíró István Ferenc művésztanár, a Nyíregyházi Egyetem oktatója és Bíró Gyula, a Gál Ferenc Egyetem Pedagógiai Karának oktatója A pedagógia terraformálása... – új utak és kihívások a pedagógiában és a pedagógusképzésben címmel tartott előadást.

A konferencia második napján szakmai műhelymunkákra és bemutató órákra várták a vendégeket. A Gál Ferenc Egyetem szarvasi Gyakorló Intézetében az óvodapedagógusok vettek részt szakvezető óvodapedagógusok által tartott tanulságos foglalkozásokon.

Az egyetem Gyakorló Általános Iskolájában az alsó tagozatos pedagógusok magyar nyelvtan, matema-

tika, környezetismeret és ének-zene óráin vehettek részt. A felső tagozaton oktató tanárok ének-zene, rajzvizuális kultúra, matematika és történelemórák utáni óraelemzések, műhelybeszélgetések résztvevői voltak.

A szakmai továbbképzés mellett rendkívül gazdag művelődési programok jelentettek tartalmas szórakozást. A konferencia első napján Békéscsabára látogattak, ahol megtekintették a Munkácsy Múzeum Munkácsy nyomában című kiállítását, onnan Gyulára mentek, ahol az Almásy Kastély Látogatóközpont után a Várfürdőben való ellazulás következett, majd visszatérve Szarvasra, a Szikes zenekar népzenei koncertje és táncház zárta a napot. Második nap az Ópusztaszeri Nem-

zeti Emlékparkban tekintették meg a Feszty-körképet, Szegeden magyarságismereti előadást követően a szegedi dómba látogattak el. Visszatérve Szarvasra, Ady-estet hallgattak a Körömvirág zenekar előadásában, majd fáklafényes éjszakai koccintás következett a Körös-parton, a Kárpát-medence mértani központjában, ahova kószorút helyeztek el.

A magas szakmai színvonalú, értékes kulturális élményekben gazdag IV. Kárpát-medencei Pedagógiai Konferencia és Módszertani Napok a szombati záróünnepséggel ért véget. Élmény volt „végigjárni” – tájékoztatott Illés Ildikó, volt megyei főtanfelügyelő-helyettes, a vásárhelyi csapat részvételének szervezője. (bodolai)

Októberben folytatódott a népességfogyás

Októberben is negatív volt a természetes szaporulat Romániában, 6360 fővel csökkent a lakosság, a halálozások száma 1,4-szerese volt az élve születések számának – derül ki az Országos Statisztikai Intézet (INS) hétfőn közzétett adataiból.

A hivatalos statisztikák szerint 2022 októberében 15.135 gyermek született Romániában, 2325-tel kevesebb, mint egy hónappal korábban. Ugyanakkor az idei tizedik hónapban 21.495 halálesetet jegyeztek (11.252 férfi és 10.243 nő halt meg), 1721-gyel többet a szeptemberben regisztrálnál (870-nel több férfi és 851-gyel több nő).

Az egyéves kor betöltése előtt bekövetkezett halálozások száma 81 volt 2022 októberében, ugyanannyi, mint egy hónappal korábban, míg az élve születések száma 799-cel volt nagyobb a tavaly októberben jegyzetnél. Míg idén októberben 6360 fővel csökkent a lakosság, addig 2021 októberében 32.240 fővel – mutat rá az INS.

Októberben az összes haláleset 66,5 százalékát a 70 éven felüliek körében jegyezték, 3987 halálesetet (18,5 százalék) a 60-69 évesek körében. A legkevesebb haláleset a 20-29 évesek (102), a 0-4 évesek (94) és az 5-19 évesek (61) korcsoportjában történt.

A legfőbb halálokok a következők voltak idén októberben: érrendszeri betegségek (11.758 haláleset, az összes halálozás 54,7 százaléka); daganatos betegségek (4026, 18,7 százalék); légzőszervi betegségek (1678, 7,8 százalék).

Idén októberben 25.081-gyel kevesebb személy halt meg, mint 2021 októberében, 10.085 pár kötött házasságot, a jogerős bírósági döntéssel, illetve a 2010/202-es számú törvény alapján kimondott válások száma 212-vel nőtt. (Agerpres)

Az orosz erők ismét lötték Herszont, áldozatok is vannak

Újabb tüzérségi támadásokat hajtottak végre az orosz erők hétfőn a dél-ukrajnai Herszont és peremvidéke ellen, egy nő életét veszítette, négy további polgári személy pedig megsebesült a város egyik lakóövezetének ágyúzása közben – közölte a megyei ügyészség.

A jelentés szerint a lakóépületekre leadott célzott lövések egyikével eltaláltak egy toronyházat, amelynek több lakása is kigyulladt. Herszont folyamatosan ágyúzzák az orosz erők azóta, hogy november közepén az ukrán erők visszavették az oroszok által elfoglalt megyeszékhelyt.

Közben a Donyeck megyei Hirnik települést is lötték hétfőn az orosz csapatok – adta hírül Pavlo Kirilenko megyei kormányzó. Az ukrán főügyész hivatal tájékoztatása szerint a támadás következtében két civil életét veszítette és tíz megsérült. Kirileko hozzátette, hogy az orosz erők Uragan típusú rakéta-sorozatvetővel támadták a települést.

Szerhij Hajdaj, Luhanszk megye kormányzója sajtószolgálatán keresztül közölte, hogy az ukrán erők hétfőn csapat mértek az oroszok egyik támaszpontjára, amelyet a régióban lévő Svatove városban állítottak fel egy ifjúsági szálláson. A tisztségviselő közölte, hogy a régióban a helyzet továbbra is meglehetősen súlyos. Az ukrán fegyveres erők nyomulnak előre Svatove és Kreminna irányában, ugyanakkor folyamatosan újabb és újabb orosz csapatok érkeznek a térségbe.

Rastislav Kácer szlovák külügyminiszter az Interfax-Ukrajina hírügynökségnek adott interjújában bejelentette, hogy országa kész MiG-29-es vadászgépeit Ukrajnának adni, és ennek előkészületei a következő hetekben meg is kezdődhetnek. „Még nem adtuk át Önöknek MiG-29-est, de készen állunk rá. Beszélünk NATO-partnereinkkel arról, hogyan tegyük ezt” – fogalmazott a tárcavezető.

Az Ukrenerho áramszolgáltató társaság hétfőn közölte, hogy még mindig jelentős áramhiány van Ukrajna energiarendszerében, az odeszai régióban különösen nehéz a helyzet, de folytatódik a fogyasztói áramellátás helyreállítása. „Az ellenség által az energetikai rendszerben okozott pusztítás még nem teszi lehetővé a hőerőművek kapacitásainak teljes igénybevetését, működésük helyreállításához több időre van szükség. Az odeszai régióban továbbra is nehéz a helyzet” – emelte ki a vállalat. Rámutatott arra, hogy a károk összetettsége miatt a helyreállítási munka tovább tart, ráadásul ezt a kedvezőtlen időjárás, az erős szél és a havas eső is nehezíti. (MTI)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BEÉPÍTÉS és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0745-379-638. (66289)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (66289)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (66256-I)

KERESKEDELMI TÁRSASÁG alkalmaz SZAKKÉPZETT és SZAKKÉPZETLEN MUNKÁST a 2022. december – 2023. március közötti időszakra. Tel. 0722-393-213. (23307-I)

A GOLD GYM EDZŐTEREM egyetemi végzettséggel rendelkező SZEMÉLYI EDZŐT keres. Tel. 0745-816-146. (23315-I)

A TORDAI CÉG alkalmaz MÉSZÁROST, TÖLTŐNŐT és beles-műhelybe SZEMÉLYZETET. Tel. 0744-644-026. (23317-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ kövér disznó. Tel. 0740-463-935. (18030)

ELADÓ kövér disznó. Tel. 0752-030-394. (18057)

ELADÓ Toyota RAV4 kevés kilométerben. Tel. 0744-572-896. (18108-I)

LAKÁS

KIADÓ másfél szobás, bútorozatlan garzonlakás hosszú távra a Kárpátok sétányon. Tel. 0749-425-152. (18004)

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK: tetőjavítást, meszelést, festést, szigetelést, bármilyen kisebb javítást. Tel. 0756-596-889, Bence. (18049-I)

CÉG 10% kedvezménnyel vállal háztetőképzést, tetőjavítást, cserépforgatást, építkezési, beltéri munkát stb. Tel. 0774-574-527. (17885-I)

VÍZSZERELÉS, villanszerelés, javítások. Tel. 0774-574-527. (17886)

FAVÁGÁST, bokorvágást vállalunk. Tel. 0770-621-920. (17885)

KÚTPUCOLÁST és -ásást vállalunk. Tel. 0765-385-595. (18075)

MOSÓGÉPET és hűtőszekrényt javítok. Tel. 0755-825-502. (18086-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Kit szívünkben őrzünk, nem hal meg soha, kit lelkünkben látunk, nem hagy el soha.

Fájó szívvel emlékezünk életünk legszomorúbb napjára, 2021. december 13-ára **BÂNDEANU JÓZSEF** halálának első évfordulóján. Gyászoló családja: felesége és fiai. (18101-I)

Nehéz az öregség, nehezebb a bánat, mióta, gyermekem, én téged nem láttak.

Egy év alatt sok könnyet ejtettem, sírod virágait azzal öntözgettem. Fájó szívem érted meg is hasad, aranyos gyermekem, vissza nem hozhatlak. Feledni nem tudlak mindaddig, amíg engem földdel betakarnak!

Mély fájdalommal gondolok december 13-ára, amikor egy éve a kegyetlen halál elrabolta a drága gyermekem, **BÂNDEANU JÓZSEFET**. Emlékét őrzi összetört szívű édesanyja. Nyugodjál békében, **DÓIKÁM!** (18092-I)

A **JEDDI POLGÁRMESTERI HIVATAL** az érdekeltek tudomására hozza, hogy kifüggesztette a T20-as, 695/2-es és 742/1-es, Lado dűlő, parcellák tervét a hozzá tartozó táblázattal.

A dokumentumok tanulmányozhatók a polgármesteri hivatal székhelyén, illetve a polgármesteri hivatal honlapján: www.comunalivezeni.ro (sz.-I)

Életed úgy múlt el, mint egy pillanat, de emléked szívünkben örökre megmarad.

Szerető szíved pihen a föld alatt, minden érted hulló könnycsepp nyugtassa álmodat!

Megtört szívvel emlékezünk december 13-án **BÂNDEANU JÓZSEFRE** halálának első évfordulóján. Emlékét örökké szívünkben hordozzuk. Két testvére és azok családja. (18092-I)

ELHALÁLOZÁS

Fájó szívvel tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy a drága jó feleség, édesanya, nagymama, testvér, anyós, anyatárs, rokon és jó szomszéd, **TRÓZNAY ANNA** született Kiss

2022. december 11-én, életének 76. évében rövid szenvedés után örökre megpihent.

Drága halottunkat december 14-én, szerdán 13 órakor helyezzük örök nyugalomra a marosszentgyörgyi új temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Gyászoló szerettei. (18114-I)

„Csak egy emlék maradt minden, egy gyönyörű emlék, az, hogy itt éltél köztünk, velünk lehettél.

Csak egy vallomást mondok: nagyon szeretlek, itt élsz a szívemben, sohasem feledlek!”

Fájdalomtól megtört szívvel tudatom, hogy szeretett feleségem, **BORSOS ELIZA**

életének 71. évében, türelemmel viselt, hosszú betegség után örökre megpihent.

Utolsó útjára december 13-án, kedden 13 órakor kísérik a megyeszékhelyi temetőben.

Gyászoló férje, Lajos. (18112-I)

Isten vigasztaló szeretetében erősödve tudatjuk, hogy a szeretett feleség, édesanya, nagymama, anyós, testvér, nagynéni, sógornő, anyatárs, rokon, szomszéd és ismerős,

BORSOS ELIZA életének 71. évében, türelemmel viselt, hosszú betegség után visszaadta lelkét Teremtőjének. Drága halottunkat december 13-án, kedden 13 órakor helyezzük örök nyugalomra, református szertartás szerint, a megyeszékhelyi temetőben. Emléke szívünkben örökké élni fog.

Búcsúzik tőle férje, két fia, két lánya, négy unokája, menyei, vejei, testvérei és családjuk, anyatársai, apatársai, közeli és távoli rokonai, szomszédai, barátai, ismerősei. (18112-I)

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, anyós, nagymama, rokon és szomszéd, **DÖME ILONA OLGA**

életének 90. évében 2022. december 10-én 15 órakor megpihent.

Temetése 2022. december 13-án, kedden 13 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben.

Búcsúznak tőle szerető fiai, Laci, Attila és családjuk. (18103-I)

Bennünk él egy arc, egy meleg tekintet, egy simogató kéz, egy lehelet, bennünk él a múlt, a végtelen szeretet, őrizzük, óvjuk emlékedet.

Fájó szívvel tudatjuk, hogy a szeretott édesanya, nagymama, anyós, testvér, rokon, barát és szomszéd,

FERENCZI VERA szül. Stroja Vera

2022. december 12-én, 69 éves korában, türelemmel viselt, hosszú betegség után csendesen megpihent. Virrasztása ma, azaz 2022. december 13-án lesz Marosszentgyörgyön, a Vili temetkezési vállalat termében.

Temetése 2022. december 14-én, szerdán 13 órakor lesz a megyeszékhelyi temetőben. Drága szép emlékét örökké szívünkben őrizzük.

Nyugodj békében, drága édesanyánk! (-)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesapa, férj, nagytata,

id. **KOVÁCS BENJAMIN** életének 79. évében csendesen megpihent.

Drága halottunk temetése december 14-én, szerdán 15 órakor lesz a marosszentgyörgyi magyar katolikus temetőben. A virrasztás kedden 17 órától lesz a marosszentgyörgyi magyar katolikus temető cintermében.

Búcsúznak tőle: felesége, Irén, gyermekei, Irénke és Blanka, családjukkal együtt, unokája, Lehel, valamint a közeli és távoli rokonok, ismerősök.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! (-I)

RÉSZVÉTNYLIVÁNTÁS

Az OrtoProfil munkaközössége mély együttérzéssel osztozik Tróznay Lehel kolléga szeretett **ÉDESANYJA** elvesztése okozta fájdalmában. Vigasztalódást kívánunk a gyászoló családnak. (sz.-I)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönjük mindazoknak, akik **JANCÓS CSABA EMÓDÓT** utolsó útjára elkísérték, búcsúztak tőle és fájdalmunkban osztoztak. Gyászoló szerettei. (p.-I)

24PLUSZ
Farkas Istvánnal és Jakab Orsolyával
HETFŐTŐL CSÜTÖRTÖKIG 20 ÓRÁTÓL

RexoGold
a te zálogházad

Str. Frantz Liszt nr. 11
Telefon: 0265 - 25.11.11
Mobil: 0748 - 25.11.11
www.rexogold.ro

NON STOP
állunk rendelkezésedre!

*A képeken látható termékek csak szemléltető jellegűek

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó	- 118-932	• Emma vendéglő,	- 0740-083-077
- információ	- 118-800	hidegtálok készítése	- 0365/404-664
- általános	- 118-800	• Prefektúra	- 0265/266-801
• Központosított ügyelet		• RDS-RC	- 0365/400-401
(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD,			- 0365/400-404
Csendőrség, Mentőállomás):	112	• Aquaserv:	
• Rendőrség	- 0265/202-305	- hideg víz-csatorna	- 0265/215-702
• SMURD (betegekkel		- közönségszolgálat	- 0265/208-888
kapcsolatos információk)	- 0265/210-110	- központ	- 0265/208-800
• Sürgősségi szolgálat:			- 08008 208-888
- gyermekeknek	- 0265/210-177	• Áramszolgáltató vállalat	- 0800-500-929
Marosvásárhelyi		- vidék	- 0265/929
Polgármesteri Hivatal	- 0265/268-330	• Delgaz Grid	- 0265/200-928
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS,			- 0800/800 928
otthongondozó szolgálat,		• Fogyasztóvédelmi hivatal	- 0265/254-625
8-16 óra között:	0736-883-110	• Vasúttálmás	- 0265/236-284
• Optika-Optofarm	- 0265/212-304	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés	
	- 0265/312 436	(0-24 óra), professzionális balzsamozás	
	- 0265/250-120	Nemzetközi halottszállítás	- 0265/215-119
	- 0265/263 351		- 0744-282-710
• Optolens szemsebészet	- 0265/263-351	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	- 0265/263-865
• Marmed	- 0265/250-344	koporsók, kellekek,	- 0745-606-215
járbeteg-rendelő:	- 0756-468-658	koszorúk	- 0745-606-269
	- 0729-024-380	és halottszállítás	- 0758-047-604
Labor	- 0751-114-307	• Maros megyei RMDSZ	- 0265/264-442
			- 0265/262-907
	e-mail: marmed@marmed.ro,		
	www.marmed.ro		
• Dora Optics	- 0733-553-976		
• Dora Medicals	- 0265/212-971		
• Radiológia, echográfia			
Dr. Jeremiás István	- 0265/222- 446		

Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak. Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Nyáry Krisztián
Így szerettek őket 3

Delia Owens
Ahol a folyami rákok énekelnek

Dr. Máté Gábor,
Máté Dániel
Normális vagy

Marosvásárhely, Győzelem tér 18., Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.

MEGJELENT!

SZÉKELYFÖLD KINCSESTÁRA

336 oldal • Ára 29 lej

barangolás • történelem
hagyomány • népi gyógyászat
bölény, borvíz, ribizli
ételreceptek • okos ötletek
rejtvények • humor

Kapható a Médiatér és
a Matula Media partnereinél,
a lapárosoknál és az ismertebb
könyvesboltokban

Marosvásárhelyi
Rádió
Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

rádió

Spa
Slágerek
és új zenék

Üzleti sikereinek titka:

a jó **REKLÁM!**

Hirdessen a NÉPÚJSÁGBAN,
Maros megye legnépszerűbb napilapjában!